

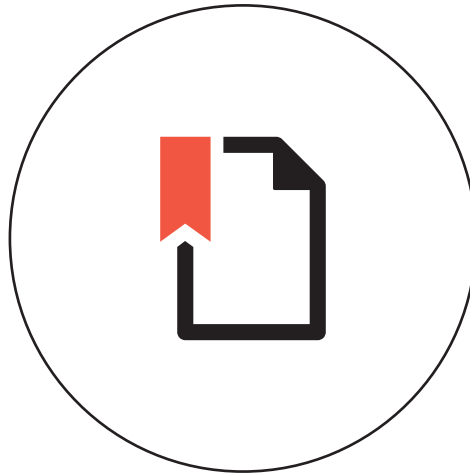

6. razred

Učne ure na temo Evropske unije

*UČNE URE NA TEMO EVROPSKE UNIJE
ZA 3. RAZRED OSNOVNE ŠOLE*

Projekt Problemsko učenje in medpredmetno poučevanje o Evropski uniji v šoli

---

Uredili:

Jure Požgan

Marko Lovec

Danijel Crnčec

Boštjan Udovič

Avtorice:

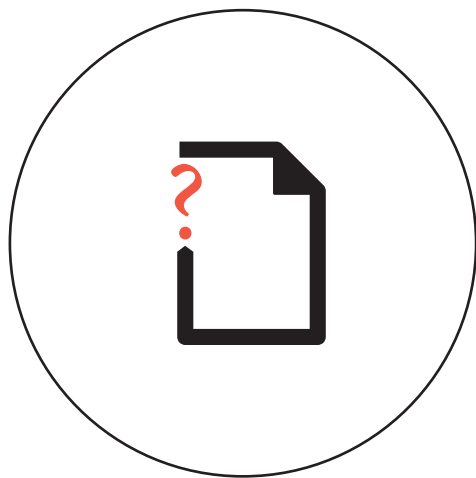
Sabina Gerdina

Špela Godeša

Nina Jerina

študentke Pedagoške fakultete v Ljubljani na študijskem programu druge bolonjske stopnje Poučevanje na razredni stopnji pod mentorstvom:

doc. dr. Maje Umek

LEGENDA

Geografija in zgodovina	Slovenščina	Matematika	Priloga za učitelja	Delovni list	Hiperpovezava	
Glasbena umetnost	Gospodinjstvo	Tehnika in tehnologija	3. razred	4. razred	5. razred	6. razred

<i>Datum:</i>	<i>Razred:</i> 6.	<i>Predviden čas:</i> 3 šolske ure
<i>Učna tema:</i> EVROPSKA UNIJA	Učna enota: KAJ JE EVROPSKA UNIJA?	

MEDPREDMETNO POVEZOVANJE

GEOGRAFIJA IN ZGODOVINA 	SLOVENŠČINA 	MATEMATIKA 	GLASBENA UMETNOST
<p><i>Cilji iz UN:</i></p> <p>Geografija Učenci: - se usposablajo za uporabo komunikacijskih, miselnih, praktičnih in socialnih veščin za raziskovanje geografskih vprašanj na lokalni, regionalni in globalni ravni.</p> <p>Zgodovina Učenci: - na primerih iz vsakdanjega življenja prikažejo pomen spoštovanja do različnih kultur, pomen spodbujanja strpnosti do različnih kultur in medkulturnega sodelovanja.</p>	<p><i>Cilji iz UN:</i></p> <p>Učenci: - razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenskem (knjižnem) jeziku, torej zmožnost kritičnega sprejemanja in tvorjenja besedil raznih vrst; - obnovijo neumetnostno besedilo; - med govornim nastopanjem in pogovarjanjem z učiteljem govorijo čim bolj knjižno.</p> <hr/> <p><i>Cilji iz UN</i></p>	<p><i>Cilji iz UN:</i></p> <p>Učenci: - razvijajo matematično mišljenje; - spoznavajo uporabnost matematike v vsakdanjem življenju; - seštevajo decimalna števila.</p>	<p><i>Cilji iz UN:</i></p> <p>Učenci: - gibalno-plesno, likovno in besedno izražajo glasbena in zunajglasbena doživetja ter predstave; - poslušajo vokalno, instrumentalno in vokalno-instrumentalno glasbo in ob tem poglobljajo doživetja in jih izražajo glasbeno, likovno, besedno in gibalno.</p>

Datum:	Razred: 6.	Predviden čas: 3 šolske ure
Učna tema: EVROPSKA UNIJA	1. učna enota: KAJ JE EVROPSKA UNIJA?	

MEDPREDMETNO POVEZOVANJE

GEOGRAFIJA IN ZGODOVINA 	SLOVENŠČINA 	MATEMATIKA 	GLASBENA UMETNOST
<p><i>Operativni cilji:</i></p> <p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poiščejo naravne in družbene značilnosti držav članic EU in med njimi iščejo podobnosti in razlike, pomembne za delovanje EU; - se orientirajo z različnimi zemljevidi (zemljevid Evrope); - spoznajo pomen povezanosti državljanov EU: gospodarsko in politično in znajo povezanost predstaviti na konkretnih primerih. 	<p><i>Operativni cilji:</i></p> <p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predstavljajo državne jezike v drugih državah EU; - podrobno berejo kratko enogovorno neumetnostno besedilo (opis države); - vadijo govorni nastop v knjižnem jeziku; - med govornim nastopanjem zavestno uporabljajo nebesedne spremljevalce govorjenja. 	<p><i>Operativni cilji:</i></p> <p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seštevajo in odštevajo količine v decimalnem zapisu (denar) ob primerih iz vsakdanjega življenja; - uporabijo računske operacije pri reševanju besedilnih nalog. 	<p><i>Operativni cilji:</i></p> <p>Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poslušajo evropsko himno, opisujejo svoja občutja in jih likovno izražajo.
<p><i>Medpredmetni cilji:</i> Učenci s pomočjo že pripravljenih opisov držav spoznajo ustanovne članice EU, in ugotovijo, da se države povezujejo, a hkrati ohranjajo svojo raznolikost (SLJ, GEO, ZGO).</p>			
<p><i>Gljučne besede:</i> Evropska unija, države ustanoviteljice, evro, naravne in družbene značilnosti, »Združeni v raznolikosti«</p>			
<p><i>Učne oblike:</i> Frontalna, delo po skupinah, individualna</p>			
<p><i>Učne metode:</i> Razlaga, pogovor, delo z besedilom, sodelovalno učenje</p>			
<p><i>Pripomočki:</i> Interaktivna tabla, lističi z opisom držav in vprašanji</p>			
<p><i>Prilagoditve:</i> 1</p>			
<p><i>Literatura:</i> Na koncu</p>			
<p><i>Opombe:</i> 1</p>			

Operativni cilji

UVODNI DEL (Trajanje: 25 minut)

Učence pozdravimo in se jim predstavimo ter povemo, da je cilj današnje ure spoznavanje Evropske unije in nekaterih njenih držav članic. Že na začetku ure učenci izžrebajo vsak svojo zastavico in se tako oblikujejo v 6 skupin, glede na pripadajoče zastavice (*priloga 1*).

Na začetku jim postavimo nekaj kratkih vprašanj:

Kaj je EU? (*Evropska unija je edinstvena gospodarska in politična povezava 28 evropskih držav. Evropska unija je bila ustanovljena po drugi svetovni vojni. Najprej se je začelo gospodarsko sodelovanje: države, ki med seboj trgujejo in sodelujejo so v večji meri morebitne spore pripravljene reševati na mirni način.*)

Koliko držav je članic Evropske unije? (28)

Katera država se je EU priključila leta 2013? (*Hrvaška*)

Katerega leta se je EU priključila Slovenija? (2004)

Koliko zvezd je v zastavi EU? (*Dvanajst zvezd v krogu je simbol enotnosti, solidarnosti in povezanosti narodov Evrope.*)

Na interaktivni tabli pripravimo interaktivno igro poznavanja Evropske unije. Skupaj odigramo eno ali dve igri, učenci se v igro vključujejo z dvigovanjem rok (*povezava na igro **Odkrivajmo Evropo***).

Učenci:

- poiščejo naravne in družbene značilnosti držav članic EU in med njimi iščejo podobnosti in razlike, pomembne za delovanje EU. (GEOGRAFIJA)

OSREDNJI DEL (90 minut)

Predvideni čas: 80 min (sodelovalno učenje)

Vsaka skupina dobi besedilo z opisom ene izmed ustanovnih držav članic EU (Francija, Nemčija, Italija, Nizozemska, Luksemburg, Belgija) (*priloga 2*). To so države, ki so se ustanovile Evropsko skupnost za premog in jeklo (leta 1952). Vsaka skupina je torej zadolžena za eno državo, vsak posameznik pa za dve ali tri vprašanja o tej državi.

Ko učence razdelimo v skupine, jim podamo navodila; vsak prebere svoje besedilo in odgovori na dana vprašanja, ki jih imajo na mizah (*Priloga 3*), nato pa se znotraj skupin pogovorijo o odgovorih - vsak pove svoje odgovore tudi ostalim. Izdelajo plakat, kjer bodo najzanimivejši podatki o njihovi državi. Nato določijo vodjo skupine, ki bo še ostalim skupinam na kratko predstavil svojo državo (glavne značilnosti, posebnosti itd.).

Po poročanju povemo, da smo z odgovori na vprašanja pravzaprav povzeli naravne in družbene značilnosti posameznih držav. Katere značilnosti držav uvrščamo med naravne in katere med družbene

Učenci:

- poiščejo naravne in družbene značilnosti držav članic EU in med njimi iščejo naravne in družbene podobnosti in razlike. (GEOGRAFIJA)

- poznajo pomen povezanosti državljanov EU: gospodarsko in politično. (GEOGRAFIJA)

- predstavljajo državne jezike v drugih državah EU;

- podrobno berejo kratko enogovorno neumetnostno besedilo (opis države);

- vadijo govorni nastop v knjižnem jeziku; med govornim nastopanjem zavestno upo-

značilnosti?

Učence seznanimo z dvema vrstama razlik med državami članicami EU: naravnimi značilnostmi (ustvarjene neodvisno od človeka) in družbenimi značilnostmi (ustvaril človek). Poudarimo, da so naravne značilnosti: velikost države, naravna bogastva, sosednje države; družbene značilnosti pa: prebivalstvo, gospodarstvo (kmetijstvo, turizem itd.).

Učenci ugotovijo, da se države med seboj razlikujejo, imajo pa tudi marsikatero podobnost. Podobnosti in tudi razlike med državami članicami EU pa so tudi ključne za sodelovanje med državami. Države, ki imajo drugačne gospodarske izdelke, med seboj trgujejo z izmenjavo dobrin, narodi s podobno glasbo in jeziki se združujejo v različne projekte, države težijo k skupni turistični infrastrukturi, hkrati pa naravne značilnosti privabljajo turiste v različne države. Ne smemo pozabiti na skupno valuto, ki omogoča lažje poslovanje na finančnih trgih, ter odprt prehod za delovno silo, študente, ki lahko iščejo priložnosti v državah članicah EU. Kljub temu, da imamo v nekaterih državah članicah EU (tj. EMU) skupno valuto, pa ima vsaka država na evrskih kovancih svoje simbole (**Slovenski evrski kovanci**). Zbirko slovenskih kovancev pokažemo tudi v živo. Učence spodbudimo, da, ko starši plačujejo, pogledajo kovanec. Veliko ljudi, zaradi raznolikosti simbolov na kovancih, le te tudi zbira. Enako dela tudi Mojca v besedilni nalogi. Pomagali ji bomo izračunati, koliko kovancev je v njeni zbirki (*razdelimo lističe z nalogami*).

Predvideni čas: 10 min

Učenci rešijo besedilno nalogo na lističih:

Mojca zbira evrske kovanec različnih evropskih držav. Doma ima že kovanec za 2 € iz šestih evropskih držav, kovanec za 1 € iz sedmih evropskih držav, kovanec za 50 centov iz štirih držav, kovanec za 0,2 € iz štirih držav, kovanec za 10 centov iz desetih držav. Njena teta, ki se je vrnila iz Malte, pa ji je za zbirko podarila še po en kovanec za 2 €, 1 € in 20 centov.

Koliko kovancev ima Mojca vse skupaj? Koliko denarja ima Mojca vse skupaj?

rabljajo nebesedne spremljevalce govorenja. (SLOVENŠČINA)

- na primerih iz vsakdanjega življenja prikažejo pomen spoštovanja do različnih kultur, pomen spodbujanja strpnosti do različnih kultur in medkulturnega sodelovanja. (ZGODOVINA)

- seštevajo in odštevajo količine v decimalnem zapisu (denar) ob primerih iz vsakdanjega življenja; uporabijo računske operacije pri reševanju besedilnih nalog. (MATEMATIKA)

ZAKLJUČNI DEL (Trajanje: 20 minut)

Učenci poslušajo himno EU (**Oda radosti**).

Kako se obnašamo ob himni? Kdo je avtor evropske himne? (Podlaga za melodijo, ki simbolizira EU, je Beethovnova deveta simfonija iz leta 1823.)

Učenci tudi izrazijo svoja občutja ob poslušanju evropske himne. Povedo kje vse so jo že slišali (npr. na različnih prireditvah ipd.).

Ob ponovnem poslušanju himne, učenci svoja občutja likovno izrazijo.

*Evropska himna ni zgolj himna Evropske unije, marveč himna Evrope v najširšem pomenu. Schillerjeva Oda radosti odseva pesnikovo idealistično vizijo človeštva kot skupnosti bratskih narodov - vizijo, v katero je verjel tudi Beethoven. Leta 1972 je Svet Evrope razglasil Beethovnov Odo radosti za svojo himno, leta 1985 pa so jo predsedniki držav in vlad razglasili za uradno himno Evropske unije. Himna brez besed in z univerzalnim jezikom glasbe izraža evropske ideale svobode, miru in solidarnosti. Evropska himna ne nadomešča državnih himn držav članic EU, temveč poudarja skupne vrednote.

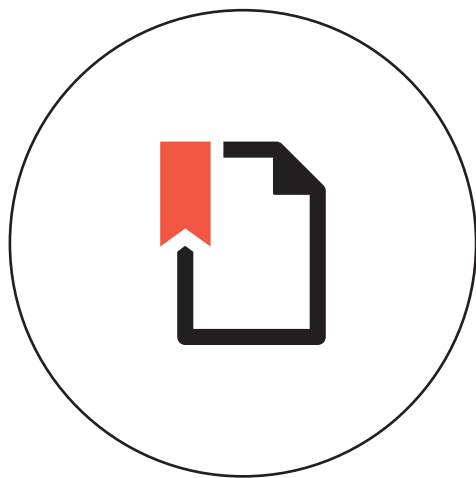
Učenci:

- poznajo pomen povezanosti državljanov EU. (GEOGRAFIJA)

- poslušajo evropsko himno, opisujejo svoja občutja in jih likovno izražajo. (GLASBENA UMETNOST)

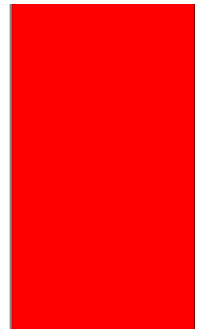
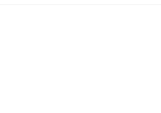
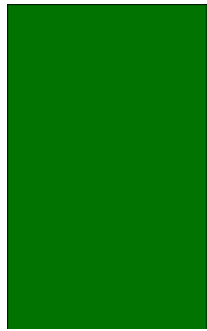
PRILOGE K UČNI URI

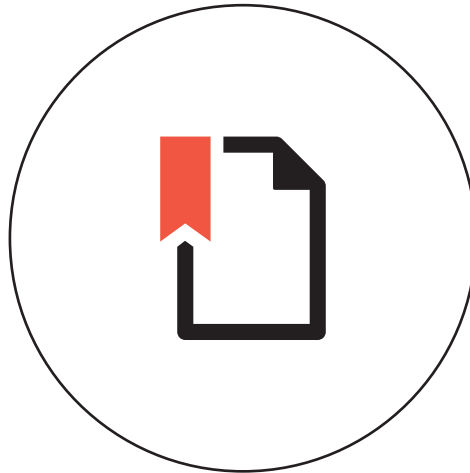

Priloga za učitelja 1:

Zastave držav ustanoviteljic EU

PRILOGE K UČNI URI

Priloga za učitelja 2:

Opisi držav ustanoviteljic Evropske skupnosti za premog in jeklo (1952)

FRANCIJA

Glavno mesto: Pariz

Število prebivalcev: 66 milijonov

Celotna površina: 551,500 km²

Denarna valuta: evro

Uradni jezik: francoščina

Francija je obmorska država v Zahodni Evropi, ki na zahodu in severu meji na Atlantski ocean, na severovzhodu na Belgijo in Luksemburg, na vzhodu na Nemčijo, Švico, Italijo in Monako, ter na jugu na Sredozemsko morje, Španijo in Andoro. Francija je največja država v EU. Njena pokrajina je razgibana, z goratim vzhodom in jugom, kjer je tudi najvišji vrh Alp in zahodne Evrope Mont Blanc (4810 m). Druga gorska veriga, Pireneji, označujejo mejo s Španijo. Nižinski del države pa obsega štiri porečja: Seno na severu, Loaro in Garono, ki tečeta na zahod, in Rono, ki teče proti Sredozemskemu morju.

Gospodarstvo temelji na napredni industriji in uspešnem kmetijstvu. Glavne dejavnosti so avtomobilska in letalska industrija, informacijska tehnologija, elektronika ter kemična, farmacevtska in modna industrija. Najbolj znani proizvajalci avtomobilov so Peugeot, Citroën in Renault. Francija je domovina številnih slavnih ljudi, npr. slikarja Clauda Moneta, misleca Descartesa in Rousseauja ter modne oblikovalke Coco Chanel, športnika Zinedina Zidana in glasbenika Davida Guetta. Med priljubljenimi športi so nogomet, rokomet in ragbi ter kolesarstvo in njihova znamenita kolesarska dirka Tour de France. Francoska kuhinja je med najbolj izbranimi v Evropi, kuhanje in uživanje hrane pa sta del francoske kulture in načina življenja.

NEMČIJA

Glavno mesto: Berlin

Število prebivalcev: 82 milijonov

Celotna površina: 356,854 km²

Denarna valuta: evro

Uradni jezik: nemščina

Nemčija je ena od vodilnih svetovnih industrijskih držav, umeščena na sredo Evrope. Na severu meji na Severno morje, Dansko in Baltsko morje, na vzhodu na Poljsko in Češko, na jugu na Avstrijo in Švico, ter na zahodu na Francijo, Luksemburg, Belgijo in Nizozemsko. Nemčija je država z največ prebivalci v EU. Po njenem ozemlju tečejo nekatere največje evropske reke: Ren, Donava in Laba.

Po 2. svetovni vojni je bila Nemčija razdeljena na demokratični Zahod (Zvezna republika Nemčija) in komunistični Vzhod (Nemška demokratična republika). Simbol te delitve je postal berlinski zid, postavljen v glavnem mestu. Leta 1989 je berlinski zid padel in Nemčija je bila leto pozneje znova združena. Nemčija je gospodarsko tretja najmočnejša država na svetu, najpomembnejše panoge pa so avtomobilska (BMW, Volkswagen, Audi in Mercedes Benz) in strojna industrija, proizvodnja elektronske in komunikacijske opreme ter kemična in farmacevtska industrija. Nemčija je zelo močna tudi na športnem področju. Trikrat je zmagala na nogometnem svetovnem prvenstvu, Nemeč Sebastian Vettel pa je bil leta 2010 in 2011 svetovni prvak v Formuli 1. V Nemčiji so se rodili velikani evropske klasične glasbe Johann Sebastian Bach, Ludwig van Beethoven, Johannes Brahms in Richard Wagner. Nemška filozofska in književna dediščina obsega dela Lutra, Goetheja, Schillerja in Thomasa Manna. Nemčija je drugi največji pridelovalec hmelja na svetu in slovi po svojem pivu. Vinsko trto gojijo v dolinah Mozele in Rena.

ITALIJA

Glavno mesto: Rim

Število prebivalcev: 61,5 milijona

Celotna površina: 301,340 km²

Denarna valuta: evro

Uradni jezik: italijanščina

Italija je obmorska država na jugu Evrope, ki sestoji v glavnem iz Apeninskega polotoka skupaj z dvema velikima otokoma v Sredozemskem morju, Sicilijo in Sardinijo. Na severu meji na Švico in Avstrijo, na severovzhodu na Slovenijo, na severozahodu na Francijo, na jugozahodu pa ima morsko mejo z Tunizijo. Italija je pretežno gorata dežela, izjema je Padska ravnina na severu države, po kateri teče reka Pad. Na italijanskem polotoku ležita dve majhni neodvisni državi: Vatikanska mestna država v Rimu in Republika San Marino. Italijo večkrat prizadenejo potresi. Ima tudi aktivne ognjenike, kot sta Vezuv in Etna.

Glavne gospodarske panoge so turizem, modna, strojna, kemična in živilska industrija ter industrija motornih vozil (Ferrari, Maserati, Lamborghini). Italijanski polotok je bil najprej središče ogromnega rimskega imperija, ki je zapustil bogato arheološko, kulturno in literarno dediščino. Pozneje je postal zibelka srednjeveškega humanizma in renesanse, ki sta z deli Danteja, Leonarda da Vincija in Galileja oblikovala evropsko politično in filozofsko misel ter kulturo. Dolgi seznam italijanskih slikarjev se ponaša z imeni Botticellija, Leonarda, Michelangela. Italija je dala tudi operna skladatelja Verdija in Puccinija. Italijanska kuhinja sodi med najbolj izbrane in raznovrstne v Evropi ter ponuja pice, testenine in rižote ter seveda sladoled.

NIZOZEMSKA

Glavno mesto: Amsterdam

Število prebivalcev: 16,5 milijona

Celotna površina: 41,500 km²

Denarna valuta: evro

Uradni jezik: nizozemski

Nizozemska se nahaja v severozahodni Evropi in na severu in zahodu meji na Severno morje, na jugu na Belgijo, na vzhodu pa na Nemčijo. Nizozemska je ena najbolj naseljenih in zemljepisno nizko ležečih držav na svetu in je znana po svojih mostovih, mlinih na veter, coklah in tulipanih. Nizozemska je kraljevina tako kot Velika Britanija, njen vodja je kralj Willem Alexander. Ta dežela je izrazito ravninska, na kar kaže tudi nadmorska višina najvišjega vrha, ki je skromnih 323m.

V gospodarstvu prevladujejo živilska in kemična industrija, rafinerija nafte ter električni in elektronski stroji. Nizozemska je znana po rastlinah in rezanemu cvetju. Kmetijstvo je na Nizozemskem zaradi primernih geografskih danosti visoko razvito, gojijo pa pšenico, ječmen, krompir, sladkorno peso, sadje, zelenjavo in druge kulture, zaradi česar je Nizozemska postala največji evropski izvoznik kmetijskih izdelkov. Rotterdam je najprometnejše evropsko pristanišče.

Z Nizozemske prihajajo tudi nekatera znamenita imena umetnosti kot je na primer Vincent van Gogh. Svetovno znana nizozemska nogometaša pa sta Edwin van der Sar (vratar), Ruud van Nistelrooy, Arjen Robben in Robin van Persie (napadalci).

BELGIJA

Glavno mesto: Bruselj

Število prebivalcev: 11 milijonov

Celotna površina: 30,500 km²

Denarna valuta: evro

Uradni jezik: francoski, nemški, nizozemski

Belgija, uradno Kraljevina Belgija, je država v severozahodni Evropi. Na severu meji na Severno morje in Nizozemsko, na vzhodu na Nemčijo, na jugu pa na Luksemburg in Francijo. Je ena izmed ustanovnih članic Evropske unije in gosti številne institucije, ki so potrebne za njeno nemoteno delovanje. Skupaj z svojima sosedama, Nizozemsko in Luksemburgom, tvori skupnost Beneluks. Belgija spada med manjše evropske države, hkrati pa med najgosteje naseljene in bogatejše. Zaradi svoje ugodne lege se je Belgija že od srednjega veka razvijala v trgovsko in industrijsko deželo. Belgijska pokrajina je zelo razgibana. Ob Severnem morju se razteza priobalna ravnina s 67 km obale, osrednji del je gričevnat, na jugovzhodu se dvigujejo gozdni Ardeni, ki ležijo nad 500 metri nadmorske višine. Ves svet pozna tudi belgijske čokoladne bombone. Najbolj priljubljena jed so dagnje z ocvrtim krompirčkom (pomfrijem, ki je po izročilu belgijska iznajdba), žejni obiskovalci pa lahko izbirajo med več kot 1000 vrstami piva. Bruselj se odlikuje na področju telekomunikacij, razvoja programske opreme ter v farmacevtski in avtomobilski industriji.

Znani Belgijci so Georges Rémi (Hergé), avtor stripov o Tintinu, pisatelja Georges Simenon in Hugo Claus, skladatelj in pevec Jacques Brel ter kolesar Eddy Merckx.

LUKSEMBURG

Glavno mesto: Luxemburg

Število prebivalcev: 0,5 milijona

Celotna površina: 2500 km²

Denarna valuta: evro

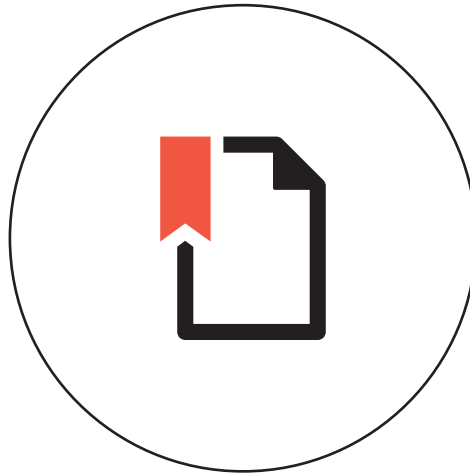
Uradni jezik: francoski, nemški, luksemburški

Luksemburg je majhna državica med Belgijo, Francijo in Nemčijo. Tudi njegova zgodovina je prepletena z zgodovino velikih sosed. Pokrajina je pretežno gričevnata in gozdnata. Luksemburščina je podobna nemščini. Nemščina je za večino Luksemburžanov prvi tuji jezik in jezik medijev, francoščina pa je jezik uprave.

Luksemburško gospodarstvo temelji predvsem na bančništvu, zavarovalništvu in jeklarski industriji. Pomembna sta tudi poljedelstvo in pridelava vina.

Mnoge luksemburške specialitete so značilne za gozdnate predele, denimo zajčja obara in ardenska šunka. Na jedilnem listu sta pogosti tudi domača rečna postrv in ščuka.

Luksemburg si z Nemčijo deli vinorodno dolino Mozele. Prideluje dobra in priljubljena bela vina, tako kot druge severne evropske države pa tudi pivo.

PRILOGE K UČNI URI

Priloga za učitelja 3:

Vprašanja

Naštej sosednje države.

Naštej velike reke in morja te države.

Kolikšno je število prebivalcev?

Kakšna je površina države?

Poimenuj uradni jezik države.

Katero je glavno mesto?

Katero denarno enoto uporabljajo?

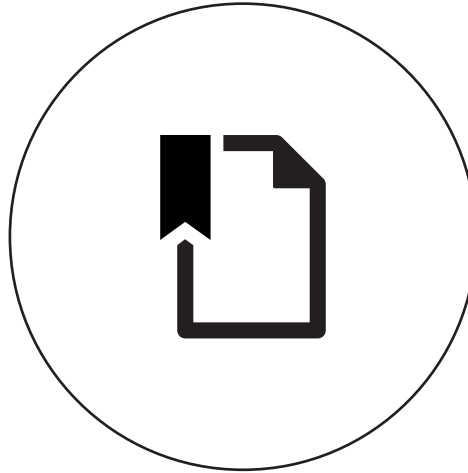
Literarna dela ali avtorji:

Športne ekipe ali posamezniki:

Kmetijski izdelki:

Industrijski izdelki:

Znana podjetja:

PRILOGE K UČNI URI

VIRI in LITERATURA:

Za hiperpovezavo kliknite na obarvano črkovno polje

- Učni načrti za 6. razred
- Uvodni kviz:
[Evropske države in njihove zastave](#)
[Evropska unija: kaj je to?](#)
[Odkrivajmo Evropo!](#)

- Predstavitev držav:
Izvozno okno ([primer Nemčija](#))
Države članice Evropske unije ([začetna stran z vsemi državami članicami](#))

Kotiček za otroke – [Evropska unija: kaj je to? \(Francija\)](#)
Wikipedia – države članice ([Belgija](#), [Francija](#), [Zahodna Nemčija](#), [Italija](#), [Luksemburg](#), [Nizozemska](#))

<i>Datum:</i>	<i>Razred:</i> 6.	<i>Predviden čas:</i> 3 šolske ure
<i>Učna tema:</i> EVROPSKA UNIJA	2. učna enota: ČEMU JE EVROPSKA UNIJA?	

MEDPREDMETNO POVEZOVANJE

SLOVENŠČINA 	GEOGRAFIJA 	TEHNIKA IN TEHNOLOGIJA 	MATEMATIKA
<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci: iščejo dane podatke v seznamu; razvijajo poimenovalno zmožnost tako, da predstavljajo pomen dane besede in tvorijo preproste definicije danih besed; uporabljajo jezikovne priročnike.</p>	<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci: - spoznavajo različne načine življenja ljudi; - razvijajo pozitivna čustva do domovine in EU.</p>	<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci: - izberejo ustrezno vrsto gradiv in izdelajo predmet; - uporabijo postopke in orodja za obdelavo papirnih gradiv; - razložijo pojem nosilne konstrukcije in ugotovijo možnosti izdelave konstrukcije iz papirja.</p>	<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci: - seštevajo in odštevajo decimalna števila (oziroma desetiške ulomke); - rešijo besedilne naloge (probleme).</p>
<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci: - s pomočjo jezikovnih priročnikov spoznajo nova pojma - solidarnost in učinkovitost.</p>	<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci: - spoznavajo koncept solidarnosti in učinkovitosti v okviru EU in s pomočjo primerov iz vsakdanjega življenja in fotografij.</p>	<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci: - izdelajo darilno vrečko za šolski bazar (zbran denar bodo namenili denarno ogroženim učencem na njihovi šoli = solidarnost).</p>	<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci: - rešijo besedilno nalogo z decimalnimi števili.</p>
<p><i>Medpredmetni cilji:</i> Učenci z različnimi dejavnostmi spoznavajo koncept solidarnosti in učinkovitosti (SLJ, GEO, MAT, TIT).</p>			
<p><i>Ključne besede:</i> Učinkovitost, solidarnost, EU</p>			
<p><i>Učne oblike:</i> Frontalna, individualna</p>			
<p><i>Učne metode:</i> Razlaga, pogovor, samostojno delo, delo s konkretnim materialom</p>			
<p><i>Pripomočki:</i> Risalni listi, lepilo, škarje, vrvce, lističi z matematično nalogo, SSKJ, interaktivna tabla, fotografije solidarnosti</p>			
<p><i>Prilagoditve:</i> /</p>			
<p><i>Literatura:</i> Na koncu</p>			
<p><i>Opombe:</i> /</p>			

UVODNI DEL (Trajanje: 25 minut)

Učencem pokažemo naslednji dve fotografiji:

Vprašamo jih, kaj je na fotografijah. Kako bi poimenovali obe fotografiji z eno besedo? (Pomoč.) Ste že kdaj slišali za besedo solidarnost? Bi jo znali razložiti? Ali pomeni isto kot pomoč?

Nato pokažemo še dve fotografiji:

Učenci:

- s pomočjo fotografij spoznajo nova pojma
- solidarnost in učinkovitost. (GEOGRAFIJA)

- s pomočjo jezikovnih priročnikov spozna-
jo nova pojma - solidarnost in učinkovitost.
(SLOVENŠČINA)

Kaj predstavljata ti dve fotografiji? Kje ju lahko vidimo? Ali imate nalepko, kakršna je na prvi fotografiji, kje doma? Kaj pomeni? Kako bi prevedli slogan na drugi fotografiji? (*Evropski teden mobilnosti*) Kaj se v tistem tednu dogaja? Na kaj vplivamo, če ne uporabljamo avtomobilov? Če je stroj varčen z energijo in mi manj uporabljamo avtomobile (kolo, javni prevoz) s tem prispevamo k učinkoviti rabi energije in varovanju okolja.

Kje pa bi lahko našli točno razlago besed učinkovitost in solidarnost? V razred prinesemo jezikovni priročnik SSKJ. Vprašamo jih, kako bi v tako zajetnem priročniku našli besedi in njuni razlagi? Skupaj ugotovimo, da so slovarska gesla napisana po abecednem vrstnem redu in da bi iskali po črki S in U. Prosimo enega izmed učencev, da poišče besedo učinkovitost, drugi pa naj prebere razlago. Pogovorimo se o razlagi besede. Kdaj smo mi učinkoviti? Enako naredimo tudi za besedo solidarnost. Smo mi kdaj solidarni? Učenci povedo svoje izkušnje, kdaj so bili solidarni (pomoč prijatelju, obisk starejših itd.) in kdaj učinkoviti (delitev dela doma, v šoli itd.).

Izpis gesel iz SSKJ:

učinkovitost -i ž *lastnost, značilnost učinkovitega*: izgubiti, meriti učinkovitost; preizkusiti učinkovitost zdravila / učinkovitost kazni; učinkovitost vzgoje / govorniška učinkovitost; zvočna učinkovitost skladbe / doseči največjo delovno učinkovitost.

solidárnost -i ž (á) **1. podpiranje, odobravanje ravnanja, mnenja koga**: izraziti solidarnost z avtorjem prepovedane knjige; omahoval je pri solidarnosti s tovariši; stavkali so v znamenje solidarnosti z rudarji / solidarnost z akcijo Rdečega križa; dan solidarnosti z osvobodilnimi gibanji v svetu **2. pripravljenost za medsebojno pomoč, sodelovanje**: razvijati in krepiti solidarnost med državami, narodi; publ. sodelovati z drugimi republikami v duhu socialistične solidarnosti; tovarištvo in solidarnost v klubu / načelo solidarnosti in vzajemnosti načelo, ki temelji na soodvisnosti posameznika od skupnosti in skupnosti od posameznika // pomoč, sodelovanje: računali so na njegovo solidarnost / fond, sklad solidarnosti v katerega prispevajo člani kake skupnosti za skupne potrebe ali za pomoč, podporo sočlanom **3. zavest skupnosti, medsebojne povezanosti posameznikov zlasti v družbenem življenju**: delavska, razredna, sosedska solidarnost; uresničevati mednarodno proletarsko solidarnost; imeti zelo razvit čut solidarnosti; socialistični humanizem in solidarnost ◇ soc. mehanska solidarnost pri kateri so *posamezniki zaradi delitve dela odvisni drug od drugega*; *organska solidarnost v primitivni družbi, pri kateri so posamezniki zaradi skupnega dela navezani drug na drugega*.

(SSKJ: učinkovitost, solidarnost)

1. dejavnost: 30 minut

Tudi EU ima politiko solidarnosti in učinkovitosti. EU ima skupno politiko, ker so tudi države članice EU spoznale, da je več koristi za vse, če sodelujejo na različnih področjih z namenom oblikovanja jasnih pravil pri delitvi dela (učinkovitost) oziroma, da prerazporedijo koristi od skupnega dohodka tistim, ki jih bolj potrebujejo (solidarnost). Delitev dela torej prispeva k večji UČINKOVITOSTI, to pomeni, da z enakim vložkom dela dobimo večji izkoristek. SOLIDARNOST pa pomeni, da je nekdo opravil del dela za drugega in dobiček ali korist od dela porazdelil glede na potrebe sodelujočih.

Učencem razdelimo učni list s primeri iz vsakdanjega življenja, katerim morajo dopisati, ali ta primer zajema načelo solidarnosti ali učinkovitosti. (*priloga 1 - rešen učni list*)

Učni list:

**Primer iz vsakdanjega življenja
načelo solidarnosti ali učinkovitosti**

delitev igralnih mest pri nogometu

ugašanje luči v prostoru, kjer ni ljudi

posoja zapiskov učne ure bolnemu sošolcu

kupovanje zel

enjave od lokalnega kmeta po višji ceni v primerjavi s ceno v trgovinskem centru

ločevanje odpadkov

dobrodelni šolski koncert

organizacija šolskega vrta

eno jabolko na dan v šoli od lokalnega pridelovalca

učbeniški šolski sklad

Učenci:

- spoznavajo koncept solidarnosti in učinkovitosti v okviru EU in s pomočjo primerov iz vsakdanjega življenja. (GEOGRAFIJA)

obisk učencev v domu za ostarele
ali projekt simbioza – informacijsko opismenjevanje starostnikov s pomočjo mladih)

prostovoljno delo v gasilskem društvu

Ko učenci samostojno rešijo učni list, rešitve skupaj preverimo in se o njih pogovorimo. Nekateri primeri zajemajo tako solidarnost kot učinkovitost.

2. dejavnost: 60 minut

Učencem razložimo, da bo naslednji teden na šoli potekal šolski bazar. Na njem bodo učenci prodajali svoje izdelke. Vsak razred je zadolžen za izdelavo različnih izdelkov in vsak razred bo imel tudi svojo stojnico. Po katerem načelu bomo delovali? (*Načelo učinkovitosti*) Zbrani denar bomo namenili za nakup šolskih potrebščin tistim učencem naše šole, ki prihajajo iz ogroženih družin. Naše dejanje spada pod katero načelo? (*Načelo solidarnosti*)

Lotimo se izdelave darilne vrečke. Iz kakšnega materiala je po navadi izdelana darilna vrečka? (Iz papirnatih gradiv) Na kakšen način obdelujemo papirnata gradiva? (*Režemo, lepimo itd.*)

Učencem pokažemo postopek izdelave oz. jim na listu podamo načrt izdelave (postopek izdelave jim lahko pokažemo tudi na interaktivni tabli). Sami se o izdelavi podučimo na spletni strani, kjer je nazorno pokazan postopek izdelave darilne vrečke (**Naredimo darilno vrečko za manjša darilca**).

Za izdelavo potrebujemo risalni list, škarje, lepilo in približno 40 cm dolgo vrvico ali debelejšo volno. Ko učenci končajo z izdelavo darilne vrečke, vrečko še poljubno okrasijo.

- izdelajo darilno vrečko za šolski bazar (zbran denar bodo namenili denarno ogroženim učencem na njihovi šoli = solidarnost). (TEHNIKA in TEHNOLOGIJA)

Učinkovitost pa se odraža tudi pri gospodinjskih aparatih. Novejši aparati imajo po navadi oznako A oz. A+ (A++, A+++). Ti aparati, pri svojem delovanju, porabijo manj električne energije. To pomeni, da so bolj učinkoviti, mi pa z njihovo uporabo privarčujemo pri plačilu električne energije. Rešite naslednjo besedilno nalogo in ugotovili boste, kolikšen je prihranek pri električni energiji na leto.

Besedilna naloga:

Mojca je kupila nov pralni stroj z oznako A+++ . Njena babica Francka pa še vedno uporablja stari pralni stroj z oznako E. Mojca je na spletni strani izračunala, da s pranjem štirikrat na teden na novem pralnem stroju letno porabi za 9,23 € električne energije. Njena babica pa s pranjem štirikrat na teden na starem pralnem stroju porabi za 24,95 € električne energije na leto. Za koliko € več električne energije na leto porabi babica Francka? Kaj ji priporočam, da bi zmanjšala stroške?

Rešitev: $24,95 \text{ €} - 9,23 \text{ €} = 15,72 \text{ €}$

Odgovor: Babica Francka porabi za 15,72 € več električne energije na leto. Priporočam ji nakup varčnejšega pralnega stroja.

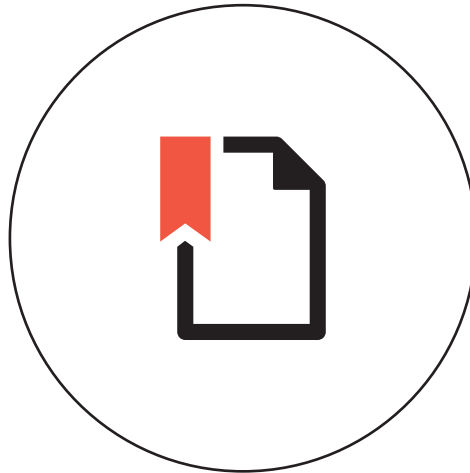
(Izračun porabe električne energije)

- rešijo besedilno nalogo z decimalnimi števili. (MATEMATIKA)

Viri in literatura:

- Učni načrti za 6. razred
- **Izdelava darilne vrečke**
- **SSKJ**
- **Izračun porabe električne energije (http://prihranki.uresnicujmo.si/Uredi_Napravo.aspx?id=14938) (dostop: 8. 1. 2014)**

PRILOGE K UČNI URI

Priloga za učitelja 1:

Učni list z rešitvami

Primer iz vsakdanjega življenja	načelo solidarnosti ali učinkovitosti
delitev igralnih mest pri nogometu	učinkovitost
ugašanje luči v prostoru, kjer ni ljudi	učinkovitost
posoja zapiskov učne ure bolnemu sošolcu	solidarnost
kupovanje zelenjave od lokalnega kmeta po višji ceni v primerjavi s ceno v trgovinskem centru	solidarnost
ločevanje odpadkov	učinkovitost
dobrodelni šolski koncert	solidarnost
organizacija šolskega vrta	učinkovitost
eno jabolko na dan v šoli od lokalnega pridelovalca	učinkovitost in solidarnost
učbeniški šolski sklad	solidarnost in učinkovitost
obisk učencev v domu za ostarele (ali projekt simbioza – informacijsko opismenjevanje starostnikov s pomočjo mladih)	solidarnost
prostovoljno delo v gasilskem društvu	solidarnost

<i>Datum:</i>	<i>Razred:</i> 6.	<i>Predviden čas:</i> 3 šolske ure
<i>Učna tema:</i> EVROPSKA UNIJA	3. učna enota: KDO PREDSTAVLJA EVROPSKO UNIJO?	

MEDPREDMETNO POVEZOVANJE

GEOGRAFIJA 	GOSPODINJSTVO 	SLOVENŠČINA
<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijajo pozitiven odnos do Evropske unije; - širijo prostorsko orientacijo Evrope; - pridobivajo izkušnjo odgovornosti za prevzete obveznosti. 	<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se usposablajo za uporabo ustreznih gospodinjskih aparatov in pripomočkov in njihovo vzdrževanje z upoštevanjem varnosti pri uporabi; - razumejo pomen pravilnega shranjevanja živil; - razumejo pravilen način dela z živili. 	<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - seštevajo in odštevajo količine v decimalnem zapisu (denar) ob primerih iz vsakdanjega življenja; - uporabijo računske operacije pri reševanju besedilnih nalog.
<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spoznajo predstavniške funkcije v EU in njihov pomen za učinkovitost političnega procesa; - prenesejo lastne izkušnje s predstavnštvom (razred) na realnost v EU. 	<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - s pomočjo recepta in učiteljevo pomočjo spečejo pecivo za šolski bazar. 	<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - govorno predstavljajo argumente posameznih skupin; - vadijo govorni nastop v knjižnem jeziku; - med govornim nastopanjem zavestno uporabljajo nebesedne spremljevalce govorjenja; - v besedilu popravijo pravopisne napake.

Ključne besede: Predstavnštvo, Evropski parlament, politične stranke, Svet EU, Evropska komisija

Učne oblike: Frontalna, delo po skupinah, individualna

Učne metode: Razlaga, pogovor, delo z besedilom, sodelovalno učenje

Pripomočki: Listi z besedilom, listi z recepti, gospodinjski aparati in pripomočki ter sestavine za peko

Prilagoditve: /

Literatura: Na koncu

Opombe: /

UVODNI DEL (Trajanje: 15 minut)

Učence ponovno spomnimo na šolski bazar. Obiskovalcem bazarja bi radi ponudili tudi eno izmed tradicionalnih evropskih sladico. Zaradi pomanjkanja časa, se moramo odločiti le za eno sladico iz le ene države članice. Na izbiro imamo naslednje sladice: tiramisu iz Italije, vafle iz Belgije, prekmursko gibanico iz Slovenije in Sacher torto iz Avstrije. Učence vprašam, kako bi najhitreje in najbolje ugotovili, katero sladico želijo pripraviti učenci vseh razredov.

Učenci predlagajo npr. anketiranje, intervjuvanje po razredih, na šolskem radiu itd.; ključna metoda je torej pogovor. Vprašamo: »Ali naj se pogovarjajo vsi učenci šole hkrati? Tak **pogovor** bo nepregleden, saj bi bilo sodelujočih preveč naenkrat. Vsak posameznik ne more biti udeležen. Kako se torej organizirati?« Učence napeljemo k razmisleku o **predstavniški funkciji**.

Kje obstaja in deluje učencem najbližji **predstavniški sistem**? V **šoli**. Skupaj s pogovorom ugotovimo kdo predstavlja koga:

- razred predstavlja predsednik razreda in s tem interes celega razreda;
- šolski parlament, sestavljen iz predsednikov vseh razredov, predstavlja interes vseh razredov;
- učiteljski zbor predstavlja strokovnjake na šoli in s tem strokovno stališče po posameznih področjih (predmetih);
- ravnatelj predstavlja vodjo strokovnjakov in zastopa interese v dobro celotne šole;
- vsak učenec na šoli predstavlja svoj lastni interes in se ne glede na to, v kateri razred hodi, lahko vključi v neko interesno skupino (različna peciva).

Skupaj ugotovimo, katere **institucije EU** bi ustrezale zgornjim enotam in predstavniškim funkcijam.

Šola	Evropska unija
Razred	Država članica EU
Predsednik razreda predstavlja interes celega razreda	Predsednik države članice EU
Šolski parlament je sestavljen iz predsednikov vseh razredov, predstavlja interes vseh razredov	Evropski svet v Bruslju
Učiteljski zbor predstavlja strokovnjake na posameznih področjih na šoli	Evropska komisija v Strasbourgu in Bruslju
Učitelj	Evropski komisar
Zainteresirani učenci v šoli	Potencialni evroposlanci

Učenci:

- spoznajo predstavniške funkcije v EU in njen pomen za učinkovitost političnega procesa. (GEOGRAFIJA)

- prenesejo lastne izkušnje s predstavništvom (razred) na realnost v EU. (GEOGRAFIJA)

Učencem pokažemo fotografiji Evropskega parlamenta v Bruslju in Strasbourgu:

1. dejavnost: 40 min

Učencem povem, da bomo izvedli poenostavljeno simulacijo odločanja v Evropskem parlamentu. Učitelji na šoli predstavljajo Evropsko komisijo, ki za namen peke peciva za bazar nameni 50 €. Dvanajst učencev razdelimo v 4 skupine. To so politične stranke, ki predstavljajo po eno izmed peciv. Znotraj posamezne skupine učenci poiščejo čim več argumentov za peko njihovega peciva in se dogovorijo, kdo jih bo predstavil ostalim učencem v razredu (lahko eden ali več učencev). Predstavniki posameznih političnih skupin potem predstavijo posamezne argumente pred vsemi učenci v razredu (zasedanje parlamenta), ki tako predstavljajo Evropski parlament. Učenci na koncu glasujejo o izbiri peciva, ki ga bodo pekli (en učenec – en glas, zmaga predlog, ki prejme največ glasov).

Razdelimo naloge:

- Politične stranke: štiri skupine z različnim številom članov – znotraj skupine preučijo predloge oz. argumente, zakaj bi pekli določeno pecivo;
- Predstavniki političnih skupin – zapišejo si predloge oz. argumente, ki so jih sprejeli znotraj skupin in jih pozneje predstavijo pred vsemi učenci (zasedanje Evropskega parlamenta)
- Evropski parlament: vsi učenci, ki poslušajo argumente posameznih predstavnikov političnih skupin in glasujejo za izbiro peciva, ki ga bodo pekli za šolski bazar.

Politične stranke dobijo na listih zapisane recepte in sestavine ter čas priprave peciva (*priloga 1*). Na podlagi teh podatkov sestavijo svoje argumente, zakaj bi bila peka njihovega peciva najbolj ustrezna (dobar okus, hitra in enostavna priprava, malo sestavin, cenovno dostopne sestavine itd.). Svoje argumente predstavijo posamezni člani politične skupine ostalim učencem, ki pa predstavljajo člane Evropskega parlamenta. Slednji, na podlagi predstavljenih argumentov, glasujejo za posamezno pecivo. Učitelj vodi vse skupaj in na tablo zapisuje število glasov. Pecivo, ki prejme največ glasov v parlamentu, izberemo za peko in degustacijo na šolskem bazarju.

2. dejavnost: 60 min

Z učenci gremo v učilnico za gospodinjstvo, kjer spečemo pecivo, ki je bilo izbrano na glasovanju. Delujemo po načelu učinkovitosti in si zato razdelimo delo. Pripravimo potrebne sestavine in pripomočke. Opozorimo na varno delo z malimi gospodinjskimi aparati in ponovimo načela higiene pri delu z živili in njihovi obdelavi.

Pri peki si pomagamo z receptom za izbrano pecivo (*priloga 2*).

Učenci:

- spoznajo predstavniške funkcije v EU in njen pomen za učinkovitost političnega procesa;
- prenesejo lastne izkušnje s predstavništvom (razred) na realnost v EU. (GEOGRAFIJA)

- govorno predstavljajo argumente posameznih skupin;
- vadijo govorni nastop v knjižnem jeziku;
- med govornim nastopanjem zavestno uporabljajo nebesedne spremljevalce govorenja. (SLOVENŠČINA)

- s pomočjo recepta in učiteljevo pomočjo spečejo pecivo za šolski bazar. (GOSPODINJSTVO)

ZAKLJUČNI DEL (Trajanje: 20 minut)

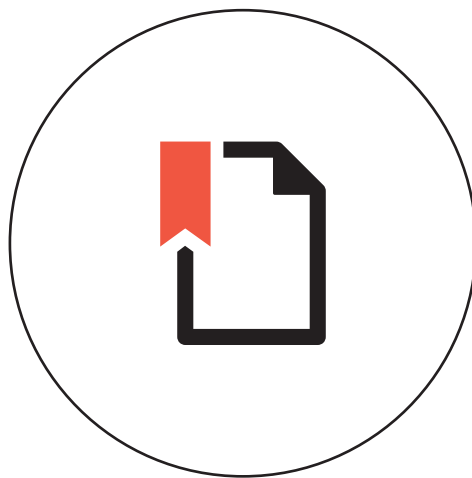
Z učenci ponovimo pravopisna pravila (zapis glavnih in vrstilnih števnikov s števkami, zapis kratic, zapis svojilnih pridevnikov iz lastnih imen, zapis funkcijskih nazivov, zapis večbesednih stvarnih lastnih imen itd.).

Učencem razdelimo lističe z besedilom. Učenci morajo popraviti pravopisne napake. Ko rešijo, skupaj preverimo rešitve in jih utemeljimo. (*priloga 2: popravljeno besedilo*)

Evropska Integracija se je začela razvijati v 50 letih 20. Stoletja. Takrat so nastale tri evropske vladne organizacije, in sicer Evropska skupnost za premog in jeklo, Evropska Skupnost za Atomsko Energijo in Evropska gospodarska skupnost (ESG). Države članice teh organizacij so bile iste in tudi organi, ki so skrbeli za delovanje teh organizacij, med drugimi Evropska Komisija, Evropski parlament in Svet ministrov, so bili enotni za vse tri. Evropska Unija je nastala leta 1992 s podpisom mastrichtske pogodbe in je združila vse omenjene skupnosti ter jim dodala nova področja sodelovanja. Kot pove ime pogodbe, je bila podpisana v nizozemskem mestu Maastricht, njeno pravo ime pa je pogodba o Evropski uniji.

- v besedilu popravijo pravopisne napake.
(SLOVENŠČINA)

PRILOGE K UČNI URI

Priloga za učitelja 1:

Recepti za sladice

TIRAMISU

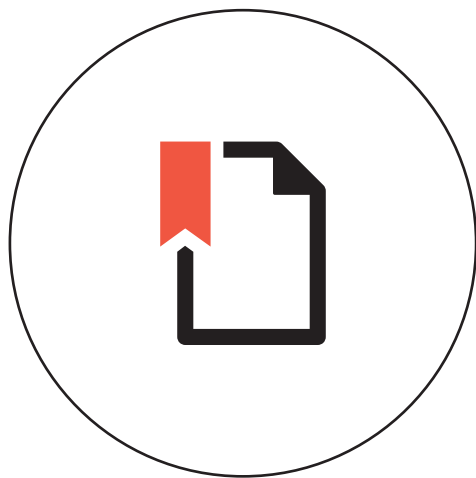
VAFLJI

PREKMURSKA GIBANICA

SACHER TORTA

PRILOGE K UČNI URI

Priloga za učitelja 2:

Popravljeno besedilo

Evropska Integracija se je začela razvijati v 50 letih 20. Stoletja. Takrat so nastale tri evropske vladne organizacije, in sicer Evropska skupnost za premog in jeklo, Evropska Skupnost za Atomsko Energijo in Evropska gospodarska skupnost (ESG). Države članice teh organizacij so bile iste in tudi organi, ki so skrbeli za delovanje teh organizacij, med drugimi Evropska Komisija, Evropski parlament in Svet ministrov, so bili enotni za vse tri. Evropska Unija je nastala leta 1992 s podpisom maastrichtske pogodbe in je združila vse omenjene skupnosti ter jim dodala nova področja sodelovanja. Kot pove ime pogodbe, je bila podpisana v nizozemskem mestu Maastricht, njeno pravo ime pa je pogodba o Evropski uniji.

<i>Datum:</i>	<i>Razred:</i> 6.	<i>Predviden čas:</i> 3 šolske ure
<i>Učna tema:</i> EVROPSKA UNIJA	4. učna enota: KAKO DELUJE EVROPSKA UNIJA?	

MEDPREDMETNO POVEZOVANJE

<p>GEOGRAFIJA</p> 	<p>SLOVENŠČINA</p> 	<p>MATEMATIKA</p>
<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijajo pozitiven odnos do Evropske unije; - širijo prostorsko orientacijo Evrope; - razvijajo spretnosti osnovnega geografskega proučevanja in raziskovanja domače pokrajine in Slovenije ter sposobnost za uspešno vključevanje v odločanje o njunem razvoju. 	<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenskem (knjižnem) jeziku, torej zmožnost kritičnega sprejemanja in tvorjenja besedil raznih vrst. 	<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijajo matematično mišljenje; - spoznavajo uporabnost matematike v vsakdanjem življenju.
<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spoznavajo različne načine življenja ljudi; - se usposablajo za uporabo komunikacijskih, miselnih, praktičnih in socialnih veščin za raziskovanje geografskih vprašanj na lokalni in regionalni ravni; - poznajo pomen povezanosti državljanov EU: gospodarsko in politično; - razvijajo sposobnost za osnovno proučevanja in raziskovanja pokrajine (lokalne, regionalne) ter sposobnost za vključevanje v odločanje o njenem razvoju. 	<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predstavljajo državne jezike v drugih državah EU; - argumentirano vrednotijo upoštevanje načel vljudnega pogovarjanja pri obeh sogovornic in njune vljudnosti; - argumentirano vrednotijo svoj odigrani pogovor in svoje poznavanje značilnosti dane vrste pogovorov; - sodelujejo v pogovoru (odločevanju), ter v vlogi pobudnega in odzivnega sogovornika tvorijo ustrezne, učinkovite, smiselne in razumljive replike; - pri pogovarjanju upoštevajo načela uspešnega pogovarjanja. 	<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sistematično zapišejo štetje ter ga smiselno vpišejo v preglednico; - opredelijo in utemeljijo kriterij urejanja podatkov; - razporejajo podatke po enem ali dveh kriterijih (tudi številčnih); - dane (zbrane) podatke smiselno uredijo v preglednico. <p>Ob uporabi računalnika tudi naslednja dva cilja: Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - spoznajo osnove računalniških preglednic; - uporabljajo računalniške preglednice (najosnovnejša znanja).

Medpredmetni cilji: Učenci se navajajo ustreznega odločanja, s tem da argumentirano vrednotijo svoj pogovor. (GEO, SLJ)

Učenci se usposablajo za raziskovanje geografskih vprašanj, poleg tega pa smiselno zbrane podatke tudi uredijo. (GEO, MAT)

Ključne besede: Evropska unija, odločanje v EU, glasovi, dogovor, število glasov, glasovanje.

Učne oblike: Frontalna, delo po skupinah, individualna

Učne metode: Razlaga, pogovor

Pripomočki: Plakati s štirimi različnimi meniji, tabela z glasovi držav članic v Evropskem parlamentu, tabla in pisalo.

Prilagoditve: 1

Literatura: Na koncu

Opombe: 1

UVODNI DEL (Trajanje: 45 minut)

Učencem predstavimo situacijo: »Naslednji teden šola organizira ekskurzijo za vaš razred. Del ekskurzije je tudi spoznavanje evropske kulinarčne dediščine in obisk znane restavracije. V okviru obiska te restavracije bomo zaužili tudi enega izmed menijev.«

Učence povprašamo, kaj bi želeli jesti za kosilo. Glavno vsebinsko izhodišče je, da mora biti kosilo evropska in nova kulinarčna izkušnja. Glavno izhodišče za sprejem odločitve pa je, da se morajo vsi strinjati. Učenci podajo ogromno raznovrstnih predlogov. Nekaj jih zapišemo na tablo. Opozorimo jih na množino predlogov in težavo uskladiti jih v eno odločitev. Svetujemo, da bodo za bolj smiselno odločanje dobili ponujene možnosti. Enako je v EU, kjer namesto 28 držav članic Evropska komisija kot neodvisni organ na začetku odločanja predlaga skupen predlog odločitve.

Učencem predstavimo menije, ki bodo na izbiro:

- angleški meni (ovčji zrezek in ocvrt krompirček s korenjem in cvetačo),
- nemški meni (pečena klobasa s krompirjem in zeljem),
- sredozemski meni (sveža morska riba ter solata z olivami in grškim sirom),
- italijanski meni (špageti bolognese).

Učencem predstavimo problem: Da bo postrežba kosila potekala čim hitreje, se morajo vnaprej (pred izletom) odločiti za enega od štirih ponujenih menijev. Izberejo lahko samo en meni, s katerim pa se morajo vsi strinjati.

Učence spodbudimo, da čim prej pridejo do odločitve in naj hkrati poskusijo upoštevati želje vseh. Ti dve načeli sta zelo pomembni. Opazujemo njihovo interakcijo in organizacijo pri reševanju problema.

Predvidevamo, da bodo posamezniki izpostavili svoje želje. Počasi bi naj začeli izpostavljati tudi razloge, zakaj izbrati kateri meni – poslušamo argumente. Če učenci prosijo za pomoč, jih usmerimo, da se morajo dogovoriti sami. V razredu se lahko razvije glasna 'razprava' – učence pustim v ustvarjalnem neredu. Na točki, ko razprava ni več produktivna (ne več kot po 5–10 minutah), prekinemo aktivnost.

Pri razgovoru učence opozarjamo na načela uspešnega pogovarjanja, učence spodbujam k sodelovanju v pogovoru, k tvorjenju razumljivih in smiselnih replik.

Učenec:

- spoznava različne načine življenja ljudi;
- se usposablja za uporabo komunikacijskih, miselnih, praktičnih in socialnih veščin za raziskovanje geografskih vprašanj na lokalni, regionalni in globalni ravni.
(GEOGRAFIJA)

- argumentirano vrednoti upoštevanje načel vljudnega pogovarjanja pri obeh sogovornic in njune vljudnosti;
- argumentirano vrednoti svoj odigrani pogovor in svoje poznavanje značilnosti dane vrste pogovorov;
- sodeluje v pogovoru (odločevanju), ter v vlogi pobudnega in odzivnega sogovorca tvori ustrezne, učinkovite, smiselne in razumljive replike;
- pri pogovarjanju upošteva načela uspešnega pogovarjanja. (SLOVENŠČINA)

Po dejavnosti učenci v razgovoru argumentirano vrednotijo:
- upoštevanje načel vljudnega pogovarjanja pri vseh govorcih in njihovi vljudnosti,
- svoj odigrani pogovor in svoje poznavanje značilnosti dane vrste pogovorov.

OSREDNJI DEL (Trajanje: 45 minut)

Na podoben način, kot smo se dogovarjali o izbiri menija za ekskurzijo, poteka tudi odločanje v EU. Enako se morajo države članice EU odločiti o neki skupni odločitvi, le da je ta običajno še mnogo bolj zapletena. Pa poskusimo sedaj oblikovati faze, po katerih je potekalo naše odločanje (učenci to oblikujejo sami, z vodenjem učitelja).

FAZE:

1. Kaj je na dnevnem redu? (*o čem se odloča*). Odloča se o vrsti kosila na ekskurziji. Učenci so lahko postavili zadeve, ki ne sodijo v odločanje (npr. »Jaz bi šel rajši na izlet v Gardaland,«; »Saj lahko pojedemo sendvič na avtobusu in imamo več prostega časa.«; »Jaz naslednji teden ne morem na ekskurzijo, ker sem na počitnicah pri babici.« itd.). Opozorimo jih, da je treba ostati pri vsebinski rdeči niti.

2. Kakšni so argumenti za posamezne menije? Ponovim vsebinski kriterij odločanja: evropska in nova kulinarična izkušnja. Poskušam strniti interese učencev in jih usmeriti k produktivni razpravi. Opozorim npr.: špagete imate priložnost jesti velikokrat, tudi v šoli. Nemška klobasa, krompir in zelje so zelo podobni slovenskemu kosilu in tudi to imate priložnost jesti večkrat kot na primer angleški ali sredozemski meni. Učenci ugotavljajo, da sta najbolj vsebinsko smiselna npr. samo 2 menija (angleški in sredozemski).

3. Glasovanje: predstavim pravilo, kdaj je odločitev sprejeta. Strinjati se morajo VSI (soglasje). Nihče ne sme biti proti. Učenci ponovno ugotovijo, da se vsi težko strinjajo z eno izbiro. Poskusim jih usmeriti, da razmišljajo, kakšno glasovanje bi bilo na eni strani bolj učinkovito (hitro pridemo do odločitve) in po drugi strani bolj pravično (čim bolj se upošteva volja vseh glasovalcev).

Predstavim koncept večinskega glasovanja kot načela učinkovitosti pri odločanju. Pravilo navadne večine je, da se upošteva tisti predlog, ki dobi več kot polovico glasov vseh, ki glasujejo. Učenci se preštejejo in ugotovijo, kakšen je prag za sprejem odločitve (1 več kot polovica – zapišem na tablo). Učenci glasujejo in dosežejo odločitev s takim glasovanjem. Učence vprašam, če poznajo kakšen primer večinskega glasovanja – to so na primer volitve.

Glasovanje v EU:

Vsaki državi pripada delež glasov, glede na število prebivalstva.

Učenec:

- razvija sposobnost za osnovno proučevanje in raziskovanje pokrajine (lokalne, regionalne) ter sposobnost za vključevanje v odločanje o njenem razvoju;

- se usposablja za uporabo komunikacijskih, miselnih, praktičnih in socialnih veščin za raziskovanje geografskih vprašanj na lokalni, regionalni in globalni ravni;

- razvija sposobnost uporabe besednih, količinskih in simboličnih podatkov, kot so besedila in tabele (numerična in funkcionalna pismenost). (GEOGRAFIJA)

Razdelitev glasov držav članic EU v Svetu EU

države članice EU	št. glasov
Nemčija, Francija, Italija, Združeno kraljestvo	29
Španija, Poljska	27
Romunija	14
Nizozemska	13
Belgija, Češka, Grčija, Madžarska, Portugalska	12
Avstrija, Bolgarija, Švedska	10
Hrvaška, Danska, Finska, Irska, Litva, Slovaška	7
Ciper, Estonija, Latvija, Luksemburg, Slovenija	4
Malta	3
PRAG za sprejem odločitve	260
SKUPNO ŠTEVILO GLASOV	352

Preizkusimo tudi glasovalno računalno, ki nam bo olajšalo računanje.

V Svetu EU odločajo o različnih stvareh. Kar polovica prebivalstva EU v mestih je izpostavljena prometnemu hrupu, ki presega 55 decibelov in torej škodi njihovemu zdravju. Evropski poslanci so na zasedanju v Strasbourgu potrdili nov zakonodajni predlog, ki občutno znižuje dovoljene ravni hrupa, ki ga oddajajo vozila. V skladu s predlogom se raven hrupa za osebna vozila s sedanjih 74 znižuje na 68 decibelov. Močnejša vozila, kot so npr. športni porscheji, bi lahko to mejo preseгла za največ šest decibelov. Raven hrupa tovornih vozil, katerih skupna masa presega 12 ton, ostaja enaka pri 81 decibelih.

Da bi bil ta predlog zakona sprejet, ga mora potrditi Svet EU. S pomočjo glasovalnega računalna lahko naredimo simulacijo glasovanja držav članic (**Glasovalno računalno**).

ZAKLJUČNI DEL (Trajanje: 45 minut)

Uporabimo podoben model glasovanja v razredu. Učenci oblikujejo na podlagi danih skupin število glasov, ki pripada posamezni skupini. Učenci naj čim bolj samostojno oblikujejo tabelo in vanjo vnesejo podatke. Približna tabela (varira glede na razred, v katerem izvajamo učno uro, lahko izberemo tudi druge lastnosti, po katerih oblikujemo skupine, lahko pa kriterije za oblikovanje skupin oblikujejo tudi učenci).

SKUPINA	ŠTEVILO UČENCEV	ŠTEVILO GLASOV
Deklice z rjavimi očmi	6	4
Deklice z zelenimi očmi	1	1
Deklice z modrimi očmi	4	2
Dečki z rjavimi očmi	3	2
Dečki z zelenimi očmi	3	2
Dečki z modrimi očmi	3	2
SKUPAJ	20	13
Potrebni glasov za odločitev		8

Učence posedemo v te skupine, ki pomenijo posamezne države. Vsaki skupini pripada toliko glasov, kot je zapisano v tabeli. Nato s temi podatki lahko tudi računajo. Podamo jim lahko različne besedilne naloge, s katerimi sprejemajo različne, za njih pomembne odločitve.

PRIMERI ODLOČITEV:

- Na šoli bo z novim šolskim letom uvedena vegetarijanska prehrana.
- Šolski pouk se ne bo več začel ob 8.00 temveč ob 8.30.
- V šolski knjižnici bo možna tudi izposoja DVD-jev.

Učitelj zbrane glasove za posamezno trditev zapiše na tablo. Nato učenci izračunajo, ali so zbrali dovolj glasov, da bi sprejeli to odločitev. Da sprejmejo posamezno odločitev morajo zbrati 8, ali 60 odstotkov glasov.

Če nam čas še ostane in imamo možnost dostopa do računalnika, lahko učenci oblikujejo tabelo tudi v excelu ali wordu.

Uporabimo lahko še tabelo z glasovi držav in rešimo še naslednjo nalogo:

Ali je odločitev sprejeta, če zanjo glasujejo naslednje države: Bolgarija, Češka, Danska, Nemčija, Irska, Španija, Francija, Hrvaška, Italija Madžarska, Avstrija, Poljska, Romunija, Slovaška, Švedska in Združeno kraljestvo?

Odg: da, ker je glasovalo ZA 16 držav, ki predstavljajo 87,16 % prebivalstva EU (dvojna večina)..

Viri in literatura:

- učni načrti za geografijo, slovenščino in matematiko
- **Računalo glasov posameznih članic EU**

Učenec:

- sistematično zapiše štetje ter ga smiselno vpiše v preglednico;
- opredeli in utemelji kriterij urejanja podatkov;
- razporeja podatke po enem ali dveh kriterijih (tudi številčnih);
- dane (zbrane) podatke smiselno uredi v preglednico. (MATEMATIKA)

- spozna osnove računalniških preglednic;
- uporablja računalniške preglednice (najosnovnejša znanja). (MATEMATIKA)

<i>Datum:</i>	<i>Razred:</i> 6.	<i>Predviden čas:</i> 3 šolske ure
<i>Učna tema:</i> EVROPSKA UNIJA	5. učna enota: ZA KOGA JE EVROPSKA UNIJA?	

MEDPREDMETNO POVEZOVANJE

<p>GEOGRAFIJA</p> 	<p>SLOVENŠČINA</p> 	<p>GOSPODINJSTVO</p>
<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijajo pozitiven odnos do Evropske unije; - širijo prostorsko orientacijo Evrope; - berejo preproste zemljevide. 	<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenskem (knjižnem) jeziku, torej zmožnost kritičnega tvorjenja besedil raznih vrst. 	<p><i>Cilji iz UN:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - se navajajo na zdravo in kulturno prehranjevanje ter pravilno in gospodarno uporabo živil; - se naučijo načrtovati dnevne obroke hrane z upoštevanjem hranilnih in energijskih vrednosti posameznega obroka.
<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uporabljajo različne načine zbiranja in prikazovanja geografskih informacij; - spoznavajo naravno in kulturno dediščino Slovenije; - se usposablajo za uporabo komunikacijskih, miselnih, praktičnih in socialnih veščin za raziskovanje geografskih vprašanj na lokalni in regionalni ravni; - razvijajo sposobnost za osnovno proučevanje in raziskovanje pokrajine (lokalne, regionalne) ter sposobnost za vključevanje v odločanje o njenem razvoju. 	<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čim bolj samostojno tvorijo (pišejo) čim bolj ustrezno, razumljivo in jezikovno pravilno enogovorno besedilo (predstavitev svojih načrtov); - pred tvorjenjem besedila razmišljajo o okoliščinah sporočanja in besedilnih vrstah, med tvorjenjem pa izberejo okoliščinam in besedilni vrsti ustrezne besede, besedne zveze; - postopoma usvajajo strategije tvorjenja neumetnostnih besedil ter jih upoštevajo pri tvorjenju. 	<p><i>Operativni cilji:</i> Učenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razmišljajo o pravilnem ravnanju z odpadki; - spoznajo pravilno ravnanje z odpadki; - poznajo razloge za onesnaženost v okolju; - se učijo o vplivih porabe na okolje in analizirajo možnosti in načine, s katerimi bi lahko sami prispevali k izboljšanju okolja – razvijajo prijazen vzorec obnašanja do okolja; - ustrezno sestavijo jedilnik za različne obroke in različne priložnosti.

Medpredmetni cilji: Učenci razvijajo sposobnost za vključevanje v odločanje o razvoju domače pokrajine s tem, da poznajo razloge za onesnaženost okolja, se učijo o možnostih s katerimi bi lahko sami prispevali k izboljšanju okolja. (GEO, GOS)

Ključne besede: Evropska unija, Združeni v raznolikosti, evropsko državljanstvo, pravice državljanov EU, pomoč EU.

Učne oblike: Frontalna, delo po skupinah, individualna

Učne metode: Razlaga, pogovor, delo z besedilom, sodelovalno učenje.

Pripomočki: Interaktivna tabla, listi z opisi področij in vprašanji, prazni listi za plakat.

Prilagoditve: /

Literatura: Na koncu

Opombe: /

UVODNI DEL (Trajanje: 45 minut)

PRED UČNO URO:

Učencem dam nekaj dni prej nalogo, da razmislijo, se sprehodijo po domačem kraju in/ali šolski okolici, zabeležijo in/ali dokumentirajo (s slikovnim ali video gradivom), kako se članstvo v EU odraža v njihovem domačem kraju, na šoli itd. Pričakujemo, da bodo pripravili predvsem primere financiranja konkretnih infrastrukturnih projektov, pomislili na skupni trg preko izdelkov, s katerimi se srečujejo, deklaracijami na njih, valuto (čeprav je povezana z EMU in ne EU), šolske projekte, ki se izvajajo s pomočjo EU, evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja, prevode knjig in druge kulturne projekte, ki jih podpira EU ipd.

UČNA URA

Na začetku učne ure učence razdelimo v skupine ter jim damo na razpolago nekaj časa (10 min), da znotraj vsake skupine razpravljajo o svojih opažanjih, v kolikšni meri so si podobna oz. se med seboj razlikujejo, ter določijo predstavnika svoje skupine, ki bo opažanja skupine predstavil ostalim učencem. (To priložnost lahko izkoristim tudi za utrjevanje znanja o odločanju v EU, tako da učence prosim, da svojega predstavnika izberejo na podlagi posameznega tipa glasovanja). Predstavniki skupin ugotovitve svojih skupin kratko predstavijo in zapišejo na tablo 3–5 alinej.

Z učenci poskusimo sooblikovati nekaj področij, ki temeljijo na vsakdanjem življenju državljana EU in imajo vpliv na članstvo EU. Te skupine so okvirno: državljanstvo EU, socialna in zdravstvena varnost, izobraževanje, zaposlitev, potovanja, pravice potrošnikov.

V okviru teh področij učence razdelimo v skupine glede na število učencev v razredu. Učenci bodo znotraj skupine preko danih vprašanj pripravili krajšo predstavitev celotnemu razredu. *Gradivo za delo po skupinah se nahaja v prilogi.*

Pri področju 'potovanja' vključimo v delo tudi zemljevid Evrope, kjer prikažemo, katere države pripadajo schengenskemu območju in katere ne (*Priloga 2*).

Učenec:

- uporablja različne načine zbiranja in prikazovanja geografskih informacij;
- spoznava naravno in kulturno dediščino Slovenije;
- se usposablja za uporabo komunikacijskih, miselnih, praktičnih in socialnih veščin za raziskovanje geografskih vprašanj na lokalni in regionalni ravni;
- razvija sposobnost za osnovno proučevanje in raziskovanje pokrajine (lokalne, regionalne) ter sposobnost za vključevanje v odločanje o njenem razvoju;
- razvija sposobnost uporabe besednih, količinskih in simboličnih podatkov, kot so zemljevidi (kartografska pismenost). (GEOGRAFIJA)

Vsak učenec napiše pismo (v skladu s pravili za to besedilno vrsto in splošnimi pravopisnimi pravili) izbranemu slovenskemu poslancu v Evropskem parlamentu, v katerem poda vizijo EU po svoji meri ali konkretne predloge za spremembe v lokalnem okolju, za katere naj bi se izbrani poslanec zavzel.

Najprej si ogledamo, kdo so trenutni slovenski poslanci v Evropskem parlamentu. To lahko naredimo na spletni strani **EP poslanci**

Vsak učenec napiše svoje ideje in predloge glede tega, kaj bi lahko EU naredila v njegovem domačem kraju ipd. Besedilo naj bo dolgo od 300 do 500 besed.

Učenci, ki bi želeli svoja besedila predstaviti sošolcem, bodo imeli na voljo čas tudi za to, da vidijo, kakšne ideje imajo ostali sošolci.

Učenec:

- čim bolj samostojno tvori (piše) čim bolj ustrezno, razumljivo in jezikovno pravilno enogovorno besedilo (predstavitev svojih načrtov);
- pred tvorjenjem besedila razmišlja o okoliščinah sporočanja in besedilnih vrstah, med tvorjenjem pa izbere okoliščinam in besedilni vrsti ustrezne besede, besedne zveze;
- postopoma usvaja strategije tvorjenja neumetnostnih besedil ter jih upošteva pri tvorjenju. (SLOVENŠČINA)

Evropska unija nam denarno pomaga, nekatere stvari nam pa tudi narekuje. Ena od teh stvari je tudi ločevanje odpadkov oziroma zmanjševanje količine odpadkov. V Evropski uniji se, poleg učinkovitega zbiranja in ločevanja komunalnih odpadkov, vedno bolj poudarja preprečevanje nastajanja novih odpadkov. V Sloveniji smo glede tega šele v začetni fazi, saj so nujne spremembe tako pri izdelavi izdelkov kot tudi pri okoljski ozaveščenosti prebivalstva. Že v samem gospodinjstvu se namreč lahko zmanjša količina odpadkov z izbiranjem izdelkov za večkratno uporabo, brez nepotrebne embalaže ali z uporabo povratne embalaže z daljšo življenjsko dobo ipd. Prav tako pa je pomembno, da se zavedamo, da odpadki nastajajo ob vsaki naši dejavnosti: doma, v šoli, v podjetju ipd..

Eden od načinov zmanjševanja količine odpadkov je tudi ta, da kuhamo oziroma pripravljamo hrano, ki ni v embalaži ali pa je le-ta razgradljiva.

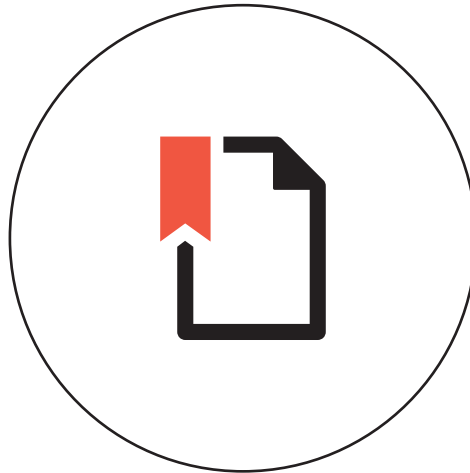
Učenci v skupinah po 4 oblikujejo dnevni meni (za 5 obrokov), pri katerem bodo na koncu odvrkli čim manj odpadkov. Če so ti odpadki biološki, se to ne šteje kot odpadek. Jedilnik mora biti sestavljen tako, da zadostuje hranilnim in energetskim potrebam človeka.

Skupine predstavijo jedilnike. Učenci ocenijo, pri kateri skupini je jedilnik sestavljen tako, da imajo na koncu najmanj odpadkov.

Učenec:

- razmišlja o pravilnem ravnanju z odpadki;
- spozna pravilno ravnanje z odpadki;
- pozna razloge za onesnaženost v okolju;
- se uči o vplivih porabe na okolje in analizira možnosti in načine, s katerimi bi lahko sam prispeval k izboljšanju okolja – razvija prijazen vzorec obnašanja do okolja;
- ustrezno sestavi jedilnik za različne obroke in različne priložnosti. (GOSPODINJSTVO)

PRILOGE K UČNI URI

Priloga za učitelja 1:

Besedilo z vprašanji

DRŽAVLJANI EU

Slovenski državljani smo 1. maja 2004 postali državljani EU. Evropsko državljanstvo, ki slovenskega ne nadomešča, temveč ga dopolnjuje, prinaša nove pravice. Te so med drugim:

- pravica do prostega gibanja na ozemlju EU: kot evropski državljani imamo pravico vstopiti v katero koli državo EU brez posebnih formalnosti. Potrebujemo veljavni potni list ali osebno izkaznico, če moramo dokazati istovetnost, ko nas ustavi policija ali če potujemo z letalom.
- pravica do prebivanja na ozemlju držav članic: evropski državljani se lahko naselimo in prebivamo v kateri koli državi EU. Za obdobja, krajša od 3 mesecev, potrebujemo le veljavno osebno izkaznico ali potni list. Za obdobja prebivanja, daljša od 3 mesecev, pravico do prebivanja dokazujemo s potrdilom o prijavi. Po petih letih neprekinjenega in zakonitega bivanja v državi članici gostiteljici imamo pravico do stalnega prebivališča;
- pravica voliti in biti izvoljen za poslanca na volitvah v Evropski parlament ter voliti in biti izvoljen na lokalnih volitvah v državi stalnega prebivališča, četudi nismo državljani dotične države članice EU;
- pravica do celovite diplomatske zaščite na veleposlaništvu katere koli druge države članice EU (v primeru bolezni, težje nesreče ali smrti, zapora, pripora ali napada ter za pomoč pri urejanju statusnih zadev posameznika, na primer izdaja potnega lista za vrnitev);
- pravica nasloviti peticijo na Evropski parlament o zadevi, ki je povezana z EU in vas neposredno zadeva. Peticijo bo obravnaval odbor za peticije Evropskega parlamenta, ki sicer nima pooblastila, s katerim bi lahko neposredno rešil zadevo, vendar lahko kljub temu izvaja pritisk na vpletene (Vloga peticije);
- pravica pozvati Evropsko komisijo k pripravi zakonodajnega predloga;
- pravica obrniti se na varuha človekovih pravic, če pride do spora med državljanom EU in institucijo EU, ko evropski državljan meni, da je prišlo do nepravilnosti v upravnem postopku ali do opustitve dejanj;
- pravica pritožiti se Evropski komisiji zaradi domnevne kršitve zakonodaje EU v državi članici. Evropska komisija bo našo pritožbo obravnavala in lahko od zadevne države zahteva, da spremeni svojo zakonodajo.

VPRAŠANJA:

- Kdaj smo postali Slovenci državljani EU? Morda veste, od kdaj imamo Slovenci svojo državo.*
- Ali pri prehodu državne meje z Italijo ali Avstrijo še vedno čakamo na meji, ali je prehod prost? Kaj moramo vseeno vedno imeti s seboj pri obisku tuje države?*
- Nahajamo se v tuji državi, članici EU. Kam se obrnemo, če nam je tekom bivanja v državi potekel osebni dokument?*
- Koliko časa lahko prebivamo v državi, članici EU brez da prijavimo bivališče v tej državi?*

ZDRAVSTVENA VARNOST

Pravica do prostega gibanja, bivanja in dela kjer koli v EU bi bila zelo omejena, če evropskim državljanom ne bi bilo zagotovljeno, da bodo zdravniške oskrbe deležni v kateri koli državi članici. Vzajemno priznavanje pravic socialne varnosti zagotavlja, da je zdravstvena oskrba lažje dostopna vsakomur, ki zboli v drugi državi članici ter tudi v nekaterih drugih evropskih državah. Kartica evropskega zdravstvenega zavarovanja omogoča evropskim državljanom, ki se odpravljajo na počitnice po EU, da uveljavljajo te pravice.

Zdravstveno zavarovane osebe iz Slovenije, ki potujejo v države članice EU ali Islandijo, Liechtenstein, Švico, Makedonijo in na Norveško, lahko zdravstvene storitve uveljavljajo z evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja. Imetniki kartice imajo v teh državah pravico do nujnih zdravstvenih storitev. Evropsko kartico zdravstvenega zavarovanja izdaja Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije.

Primarno so za zdravstveno oskrbo sicer odgovorne države članice EU, vendar se številna vprašanja v zvezi z javnim zdravjem na najboljši način rešijo z usklajenim ukrepanjem na ravni EU. Cilji Evropske unije v zvezi z javnim zdravjem so: izboljšanje zaščite državljanov pred tveganji za zdravje; krepitev zdravja za blaginjo in solidarnost; zbiranje in širjenje znanja na področju zdravja.

VPRAŠANJA:

- a) *Ali bi nam kaj koristila pravica do bivanja, gibanja in dela v EU, če nam ne bi bila zagotovljena tudi pravica do zdravstvene oskrbe v drugih državah članicah EU?*
- b) *Kaj potrebujemo, da lahko uveljavljamo zdravstvene pravice v članicah EU in nekaterih drugih evropskih državah?*
- c) *V katerih državah še velja kartica evropskega zdravstvenega zavarovanja poleg držav članic EU?*
- d) *Naštej cilje EU v zvezi z javnim zdravjem.*

IZOBRAŽEVANJE:

Eden od temeljnih ciljev Evropske unije je prispevati k razvoju kvalitetnega izobraževanja v evropskem prostoru s spodbujanjem sodelovanja v izobraževanju, poklicnim usposabljanjem in programi za mladino med državami članicami (ter Islandijo, Norveško in Liechtensteinom).

Izobraževalni programi

Na ravni Evropske unije se izvajajo najrazličnejši izobraževalni programi, namenjeni izobraževanju, usposabljanju in spodbujanju sodelovanja, tako posameznikov kot izobraževalnih in drugih institucij. Sodelovanje med državami članicami poteka v okviru štirih programov: Comenius, Erasmus, Leonardo da Vinci, Gruntvig.

Omenjeni programi ponujajo široko paleto možnosti: sodelovanje med izobraževalnimi institucijami, izmenjave učiteljev, učencev, dijakov, študentov, prostovoljcev in mladih, izobraževanje odraslih, jezikovno izobraževanje itd.

Za OŠ je najbolj primeren program Comenius, ki je namenjen dvigu kakovosti šolskega izobraževanja v Evropi - mladim omogoča spoznavanje in razumevanje evropske kulturne in jezikovne raznolikosti ter pridobivanje osnovnih spretnosti in kompetenc, potrebnih za njihov osebni razvoj, za prihodnje zaposlovanje in za aktivno evropsko državljanstvo. Cilj programa je izboljšanje kakovosti in povečanje obsega mobilnosti učencev in izobraževalnega osebja, izboljšanje kakovosti in povečanje obsega partnerstev med šolami, spodbujanje učenja živih tujih jezikov, podpiranje razvijanja inovativnih IKT vsebin, povečanje kakovosti in evropske razsežnosti usposabljanja učiteljev ter izboljšanje pedagoških pristopov in šolske uprave.

VPRAŠANJA:

- a) *Naštej programe izobraževanja, ki jih ponuja EU.*
- b) *Katere možnosti izmenjave ponujajo programi?*
- c) *Kateri program je namenjen osnovnim šolam?*
- d) *Kaj omogoča Comenius in kateri so njegovi cilji?*

PRAVICE POTROŠNIKOV

Enotni trg in enotna valuta odpirata meje trgovini, uporaba spleta in elektronskega trgovanja narašča, storitveni sektor se širi, zato je treba zagotoviti, da bo vseh 492 milijonov državljanov v 28 državah članicah EU deležnih enakega varstva potrošnikov. Vsi državljani so potrošniki in EU si močno prizadeva za zaščito njihovega zdravja, varnosti in gospodarske blaginje. V zadnjih letih je EU potrošnikom zagotovila visoko stopnjo varstva na mnogih področjih.

Državljanom drugih držav EU se pri nakupu izdelkov ali storitev v EU ne sme zaračunati višjih cen kot domačinom, razen če je razlika v ceni upravičena. Primeri nezakonitega zaračunavanja: britanska družina na počitnicah v Avstriji mora najem avtomobila plačati dražje kot Avstrijci.

Izdelek, ki ste ga kupili kjerkoli v EU, lahko v dveh letih vrnete in zahtevate njegovo popravilo ali zamenjavo, če se izkaže, da ima napako, oziroma da ne ustreza oglaševanemu izdelku. Če izdelka ni mogoče popraviti ali zamenjati v razumnem času ali brez težav, lahko zahtevate vračilo denarja ali znižanje cene.

Morda želite v drugi državi EU odpreti bančni račun. Banka se lahko sama odloči, ali bo vaši prošnji ugodila. Gre za povsem poslovno odločitev banke. Banke morajo pridobiti čim več informacij o morebitnih novih strankah, preden jim odobrijo odprtje računa. Posebno skrbno obravnavajo prošnje nerezidentov, nekatere jih tudi ne sprejemajo.

VPRAŠANJA:

- a) *Kaj nam omogoča nakupovanje v EU?*
- b) *Ali lahko plačamo na morju na Hrvaškem več denarja za najem čolna kot domačini?*
- c) *Kako poteka odpiranje bančnega računa v drugi državi EU?*
- d) *V kolikem času lahko vrnete izdelek kupljen v EU? V katerem primeru lahko to storite in kaj lahko dobite v zameno?*

POTOVANJA V EU:

Slovenija je 21. decembra 2007 vstopila v schengenski prostor (namen slednjega ukrepa je zagotoviti hitrejši in učinkovitejši pretok oseb) ter odpravila nadzor na kopenskih in pomorskih mejah z ostalimi članicami schengenskega prostora. Poleg teh meja so bile 30. marca 2008 odpravljene še zračne meje, kar pomeni, da odslaj na letališčih ni več mejnega nadzora na notranjih letih znotraj razširjenega schengenskega prostora. Na schengenskih letih tako ostaja le še varnostna kontrola, ki jo namesto policije opravlja varnostna služba.

Z vstopom Slovenije v schengensko območje se lahko državljani Slovenije prosto gibljejo po celotnem schengenskem območju, v katerem so naslednje države: Avstrija, Belgija, Češka, Danska, Estonija, Finska, Francija, Grčija, Islandija, Italija, Latvija, Litva, Luksemburg, Madžarska, Malta, Nemčija, Nizozemska, Norveška, Poljska, Portugalska, Slovaška, Španija, Švedska in Švica.

V schengensko območje nista vključeni Velika Britanija in Irska, kar pomeni, da slovenski državljani za potovanje v omenjeni državi ter v ostale države članice EU, ki še niso del schengenskega območja (Ciper, Romunija, Hrvaška in Bolgarija), potrebujejo bodisi veljavni potni list bodisi veljavno osebno izkaznico. Slovenski državljani lahko s potnim listom ali osebno izkaznico prečkajo tudi mejo z Norveško, Islandijo, Švico, Liechtensteinom, Monakom, Vatikanom in San Marinom, saj so našete države glede teh pravic izenačene z državami članicami EU.

Najbolj opazen vpliv schengenske ureditve na posameznike je v tem, da jim ob prehodu meje med dvema državama članicama schengenskega režima ni treba več pokazati potnega lista.

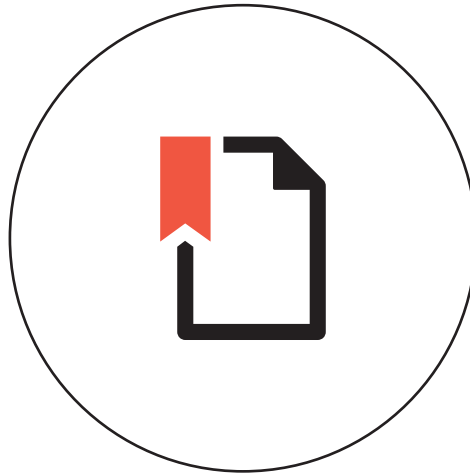
VPRAŠANJA:

a) Čemu je namenjen Schengen?

b) Ali so vse države članice EU tudi članice schengenskega območja? Katere so?

c) Kateri je najbolj opazen vpliv schengena?

d) Ali bomo pri prehodu meje s Hrvaško morali pokazati osebni dokument? Ali moramo na mejnem prehodu še vedno prijaviti carini blago, ki ima višje vrednosti?

PRILOGE K UČNI URI

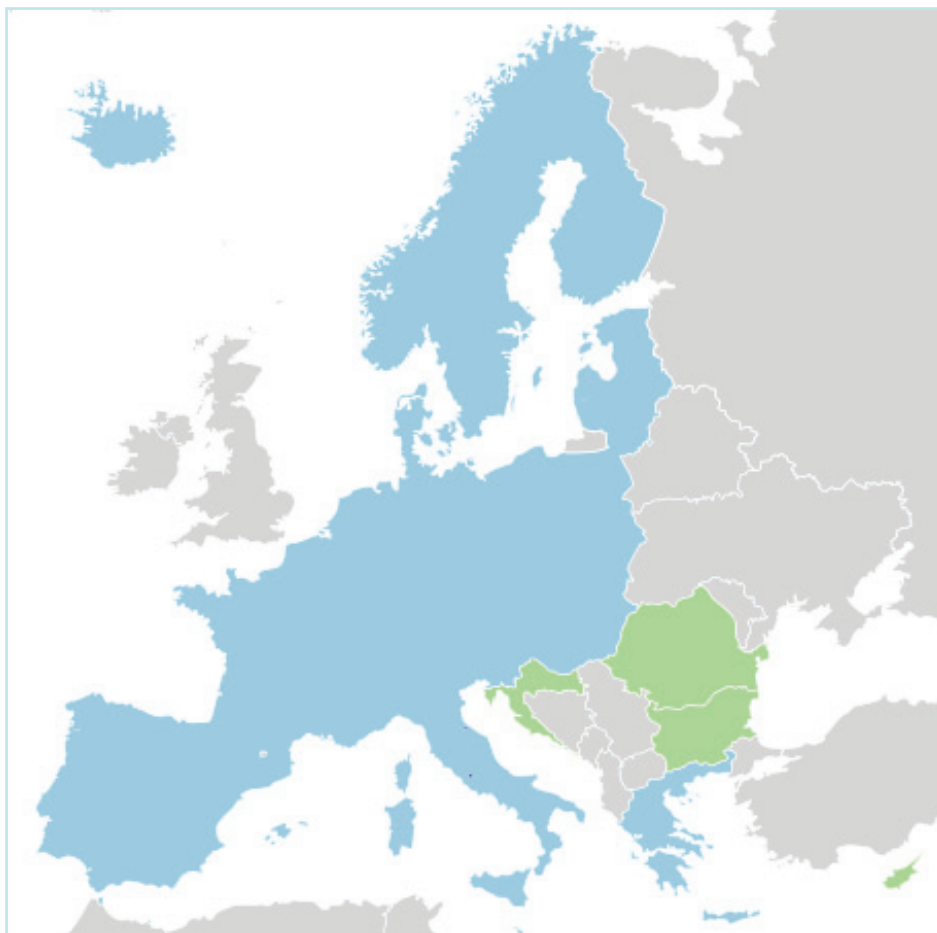

Priloga za učitelja 1:

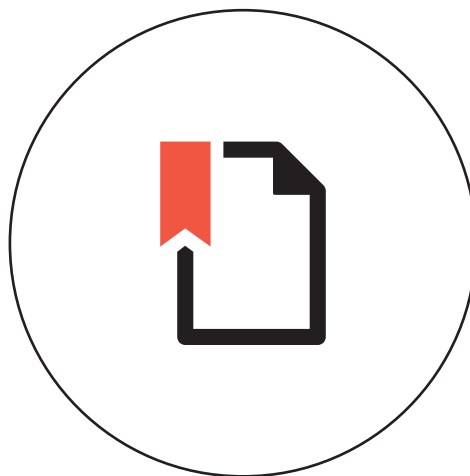
Zemljevid schengenskega območja

Modra barva: Trenutno schengensko območje
Zelena barva: Bodoče članice schengenskega območja

PRILOGE K UČNI URI

Viri in literatura:

učni načrti za geografijo, gospodinjstvo in slovenščino + spodnje povezave:

EU - Schengen area

Wikipedia - Slika

Poslanci EP

Evropski teden
zmanjševanja odpadkov

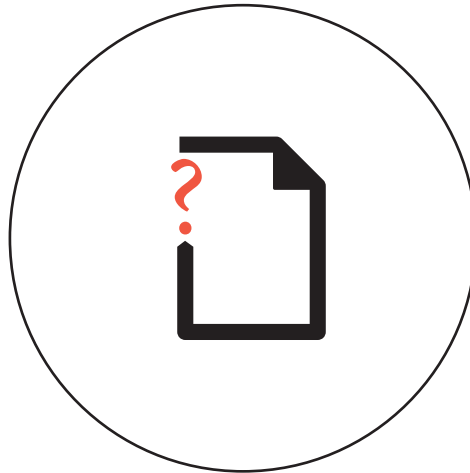
Kratka predstavitev EU

NAČRT IZVAJANJA DNEVA DEJAVNOSTI

ZA 6. RAZRED OSNOVNE ŠOLE

LEGENDA

Geografija in zgodovina	Slovenščina	Matematika	Priloga za učitelja	Delovni list	Hiperpovezava	
						
Glasbena umetnost	Gospodinjstvo	Tehnika in tehnologija	3. razred	4. razred	5. razred	6. razred

VRSTA DNEVA DEJAVNOSTI	KULTURNI DAN
NASLOV DNEVA DEJAVNOSTI	DRŽAVE EVROPSKE UNIJE SE PREDSTAVIJO – EVROPSKI BAZAR
DATUM IZVEDBE	/
RAZRED	6. razred (4 oddelki po 25 učencev)
VODJA (organizator dneva dejavnosti)	Eden izmed razrednikov 6. razredov
SPREMLJEVALCI	Učitelji razredniki oddelkov
KRAJ IZVEDBE	Šola– matične učilnice, računalniške učilnice, učilnica za gospodinjstvo, avla šole
ČASOVNA RAZPOREDITEV DNEVA DEJAVNOSTI	8.00–9.00 (dejavnosti v matični učilnici – predstavitve) 9.00–11.00 (dejavnosti v matični učilnici – priprava na bazar) 11.00– 12.00 (avla šole – priprava stojnic za bazar)17.00–18.30 (Izvedba bazarja v avli šole)
CENA	/

VIRI IN LITERATURA	<p>Učni načrti za:</p> <p>Slovenščino</p> <p>Geografijo</p> <p>Tehniko in tehnologijo</p> <p>Zgodovino</p>	
---------------------------	--	--

CILJI

Globalni cilji

GEOGRAFIJA

Učenci:

- razvijajo pozitiven odnos do Evropske unije;
- širijo prostorsko orientacijo Evrope;
- se usposablajo za uporabo komunikacijskih, miselnih, praktičnih in socialnih veščin za raziskovanje geografskih vprašanj na lokalni, regionalni in globalni ravni.

SLOVENŠČINA

Učenci:

- razvijajo sporazumevalno zmožnost v slovenskem (knjižnem) jeziku, torej zmožnost kritičnega sprejemanja in tvorjenja besedil raznih vrst;
- med govornim nastopanjem in pogovarjanjem z učiteljem govorijo čim bolj knjižno.

ZGODOVINA

Učenci:

na primerih iz vsakdanjega življenja prikažejo pomen spoštovanja do različnih kultur, pomen spodbujanja strpnosti do različnih kultur in medkulturnega sodelovanja.

TEHNIKA IN TEHNOLOGIJA

Učenci:

- zberejo ustrezno vrsto gradiv in izdelajo predmet;
- uporabijo postopke in orodja za obdelavo papirnih gradiv;
- razložijo pojem nosilne konstrukcije in ugotovijo možnosti izdelave konstrukcije iz papirja.

<p><i>Operativni cilji</i></p>	<p>GEOGRAFIJA</p> <p><i>Učenci:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - na primerih iz vsakdanjega življenja prikažejo pomen spoštovanja do različnih kultur, pomen spodbujanja strpnosti do različnih kultur in medkulturnega sodelovanja (s pomočjo bazarja prikažejo sodelovanje med državami članicami EU); - poznajo pomen povezanosti državljanov EU: gospodarsko in politično; spoznavajo koncept solidarnosti in učinkovitosti v okviru EU in s pomočjo primerov iz vsakdanjega življenja (zbiranje sredstev za šolski sklad s prodajo lastnih izdelkov). <p>SLOVENŠČINA</p> <p><i>Učenci:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - predstavljajo državne jezike v drugih državah EU; - pri pogovarjanju upošteva načela uspešnega pogovarjanja; med govornim nastopanjem zavestno uporabljajo nebesedne spremljevalce govorjenja. <p>ZGODOVINA</p> <p><i>Učenci:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - poiščejo primere kulturne dediščine posameznih držav Evropske unije. <p>TEHNIKA IN TEHNOLOGIJA</p> <p><i>Učenci:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - izdelajo darilno vrečko za šolski bazar (zbran denar bodo namenili denarno ogroženim učencem na njihovi šoli = solidarnost). 	
<p><i>Medpredmetni cilji</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Učenci s samostojnim delom spoznajo države članice EU in jih na razumljiv način predstavijo drugim. (GEO, ZGO, SLJ) - Učenci pripravijo bazar in z zbranim izkupičkom pomagajo socialno šibkim. (GEO, TIT) 	

<p><i>Učna sredstva (učila in učni pripomočki)</i></p>	<p>Trši papir večjih dimenzij – za izdelavo plakatov, trši papir manjših dimenzij – za izdelavo darilnih vrečk, škarje, lepilo, vrvico, radio, projektor, računalnik.</p>
<p><i>Dejavnosti</i></p>	<p><u>PREDPRIPRAVA NA KULTURNI DAN</u></p> <p>Učence dva dni pred kulturnim dnevom razdelimo v trojice oz. skupine po 4, odvisno od števila učencev, tako da imamo skupno v vseh razredih 28 skupin, toliko kot je držav članic EU. Vsaka skupina dobi svojo državo in njihova naloga je, da doma, v šolski knjižnici poiščejo čim več podatkov o tej državi. Učence opozorimo, da dodajo čim več zanimivosti posamezne države.</p> <p>Učenci za pomoč dobijo liste z navodili, katere podatke morajo navesti. <i>(Priloga 1)</i></p> <p>Učenci staršem odnesejo vabila za Evropski bazar. <i>(Priloga 2)</i></p> <p>Ker je značilnost Evropske unije tudi solidarnost in učinkovitost, bodo na bazarju na voljo izdelki učencev, sredstva od prodaje teh izdelkov pa gredo v sklad za učence iz socialno ogroženih družin.</p> <p>Učenci pri likovni umetnosti in tehniki in tehnologiji skozi vse leto izdelujejo izdelke primerno za bazar (npr. priponke iz fimo mase z motivi nageljna ali lipovih listov; iz lase izdelajo španske kastanjete; iz das mase izdelajo tipične nizozemske cokle – obesek itd.).</p> <p>Učenci pri urah gospodinjstva pripravijo pecivo za pogostitev.</p> <p><u>UVODNI DEL</u> (15 minut)</p> <p>Učence seznanimo s potekom dela na kulturnem dnevu. Povemo jim urnik in dejavnosti, ki jih čakajo, nato začnemo s prvo dejavnostjo.</p> <p>1. DEJAVNOST: PREDSTAVITEV ZBRANIH PODATKOV (predviden čas: 45 minut)</p> <p>Skupine učencev predstavijo podatke, ki so jih zbrale za posamezne države. Če podatki manjkajo oziroma niso ustrezni, jih popravimo, dopolnimo.</p>

2. DEJAVNOST: OBLIKOVANJE PLAKATOV (predviden čas: 90 minut)

Učencem povemo, da bo imela vsaka skupina – država članica EU, svojo stojnico, zato morajo pripraviti predstavitev svoje stojnice oz. države. Vsaka stojnica vsebuje predstavitevni plakat s pomembnimi podatki o državi in zanimivostmi le-te. Oblikovanje predstavitve je prosto. Učence spodbudimo, da vključimo čim več različnih stvari (npr. glasbo, dodajo tipične predmete itd.).

3. IZDELOVANJE DARILNIH VREČK ZA EVROPSKI BAZAR (predviden čas: 45 minut)

Ker bo na bazarju potekala tudi prodaja izdelkov učencev, je potrebno izdelati darilne vrečke. Učencem pokažemo postopek izdelave oz. jim na listih podamo načrt izdelave (postopek za izdelavo jim lahko pokažemo tudi na interaktivni tabli). Sami se o izdelavi podučimo na spletni strani, kjer je nazorno pokazan postopek izdelave darilne vrečke (**postopek izdelave darilne vrečke**).

Za izdelavo potrebujemo risalni list, škarje, lepilo in približno 40 cm dolgo vrvico ali debelejšo volno. Ko učenci končajo z izdelavo darilne vrečke, vrečko še poljubno okrasijo.

4. PRIPRAVA STOJNIC ZA EVROPSKI BAZAR (predviden čas: 45 minut)

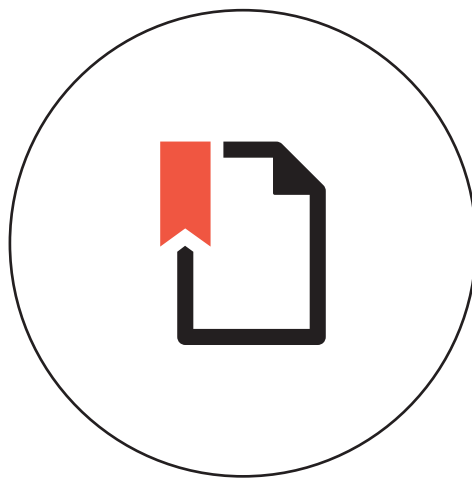
Učenci namestijo plakate, okrasijo svoje stojnice, pripravijo izdelke za prodajo.

Učitelji morajo biti pozorni, da ima vseh 28 skupin (držav članic EU) svoj prostor, in pripomočke, ki jih potrebujejo.

5. IZVEDBA EVROPSKEGA BAZARJA (predviden čas: 90 minut)

Bazar se odvija v šolski avli oziroma večjemu prostoru. Eden izmed učencev pozdravi obiskovalce in jih povabi na bazar. Učenci med izvedbo bazarja aktivno predstavljajo svoje države. Učitelji razredniki pripravijo projektor in set slik z značilnostmi posameznih držav, ki se vrtijo v ozadju.

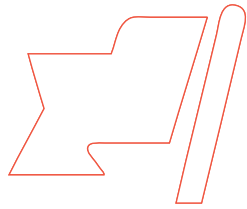
PRILOGE K UČNI URI

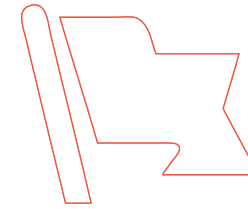
Priloga za učitelja 1:

Kaj moram poiskati?

DELOVNI LIST 1:
Kaj moram poiskati?

Ime države: _____

Glavno mesto: _____

Število prebivalcev: _____

Celotna površina: _____

Denarna valuta: _____

Članstvo v EU: _____

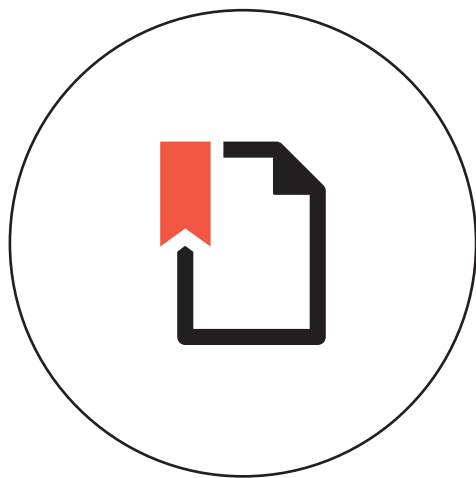
Uradni jezik: _____

Legra države: _____

Zastava (nariši ali prilepi):

Poišči kakšno pomembno osebnost (znanstveniki, umetniki, športniki itd.), katere so naravne in kulturne znamenitosti, katera hrana je značilna za to državo, s čim se ukvarjajo (gospodarstvo) in dodaj še kakšno zanimivost.

PRILOGE K UČNI URI

Priloga za učitelja 2:

Vabilo na Evropski bazar

VABILO NA EVROPSKI BAZAR

Spoštovani starši in stari starši,

učenci 6. razredov Vas vljudno vabimo na Evropski bazar, ki bo potekal v sklopu kulturnega dne, v _____, od 17.00–18.30 ure.

Spoznali boste države članice Evropske unije, po simboličnih cenah pa boste lahko kupili unikatne ročno izdelane spominke posameznih držav. Vsa zbrana sredstva bomo namenili šolskemu skladu za učence iz socialno ogroženih družin.

Lepo vabljeni!

Šestošolci in njihove razredničarke

Univerza v Ljubljani

Oblikovanje in prelom besedila: *Mito Mihelič*

GD Izobraževanje in kultura
Program Vseživljenjsko učenje